

BREZ DEVIZ NI JEKLA

Osnovna resnica jeklarstva je, da brez legur in starega železa ni jekla. Še posebej smo od legur odvisni v naši železarni, ker proizvajamo predvsem različne vrste plemenitih jekel. Ferolegure in del starega železa moramo uvažati. Za to potrebujemo devize, a teh ne more-

mo dobiti drugače, kakor da naše izdelke izvozimo.

Zadnje čase se nam je nabralo nekaj neprijetnih resnic:

— zaostajamo pri izpolnjevanju plana izvoza;

— le izvoz nam omogoča pravico do večje vsote potrebnih deviz;

— samo izvoz nam bo zagotovil oskrbo z reprodukcijskim materialom in s tem nemoteno poslovanje;

— izvažati je treba tako na območje konvertibilnih valut kot tudi na območje kliringa.

Posebna komisija v železarni zdaj odbira, da uvažamo samo tisto, kar je res najbolj nujno za poslovanje, manj nujna naročila pa odklanja.

Položaj nam je jasen:

tisti tozdi, ki več izvažajo, vlagajo pri tem posebne napore, zato jih je treba ustrezno spodbujati (stimulirati), vsa delovna organizacija pa jim mora pomagati.

Da bomo pri tem uspešni, moramo osvežiti (ali na novo osvojiti) nekaj temeljnih dej-

stev. Prvo je, da so tozdi povezani v proizvodno verigo, katere začetek je topilnica. Ta brez deviz ne more nabaviti živiljenjsko potrebnih legur. In če topilnica ne proizvaja jekla, drugi tozdi nimajo česa predelovati in obdelovati.

Druga resnica je, da je kdaj res lažje in hitreje kaj prodati na domačem trgu, vendar je izključna usmeritev k naročilom, ki »bolj nesejo«, lahko tudi bumerang, in sicer takoj, ko gre na škodo izvoza, torej deviz, torej nujno potrebnega repromateriala.

Ob doslednem upoštevanju teh zakonitosti in trdni proizvodno — poslovni samodisciplini pa vendar ni bojazni za nadaljnjo poslovno uspešnost.

Proizvodnja slovenskih železarn v aprilu

Kakršno vreme, taka proizvodnja — najbolj velja za pretekli mesec. Z upanjem, da se bodo dobri rezultati iz februarja in marca še stopnjevali, na žalost ni bilo nič. Res je, da je bilo tudi manj delovnih dni kot v marcu, vendar proizvodni rezultati na splošno niso povsem zadovoljivi. Najboljši dokaz za to je, da so celo nekaj slabši v primerjavi s proizvodnimi rezultati aprila v preteklem letu. Sorazmerno zelo dober rezultat je bil pa dosežen pri izvozu, saj je bil mesečni količinski načrt, kar se le redko zgodi, izdatno presežen. Poprečno načrtovana vrednost mesečnega izvoza je bila nekaj slabša, vendar pa skoraj dosežena. Letošnja vrednost izvoza je za več kot 10 % višja, kot je bila dosežena ob koncu aprila lani in v aprilu za okoli 9 % višja, kot je bila dosežena marca.

Proizvodnja surovega železa je bila dosežena 100%. Elektro plavž v Železarni Store je izpolnil 120 % poprečnega mesečnega načrta, slabše pa je šlo jeseniškim plavžarjem, kjer daje revnejši vsip domače rude poleg drugih obratovnih težav tudi nižjo proizvodnjo.

Proizvodnja surovega jekla je bila nižja kot marca in je zaosta-

la za okoli 3260 ton za poprečnim mesečnim načrtom. Podatek kaže, da bi bilo z novo električno pečjo v Štorah tako proizvodnjo prav lahko doseči, in če bi nova peč obratovala letos vsaj 6 mesecev do kraja letošnjega leta, tudi še nadoknaditi. Na Jesenicah so dosegli 99 % mesečnega načrta in v tem SM jekla 102 % ter elektro jekla 95 %. Elektro jeklarna Železarna Ravne je delala dobro in izvršila 102 % načrtovane proizvodnje. Letošnja proizvodnja ravske jeklarne je že za okoli 800 ton večja, kot je bila po prvih štirih mesecih lani.

Blagovna proizvodnja je bila aprila kar 5400 ton manjša kot prejšnji mesec. V železarnah je bila blagovna proizvodnja 5 % pod planom, pri predelovalcih žice pa 7 %. Velik del zaostanka v železarnah lahko pripišemo velikemu popravilu v valjarni debele pločevine v Železarni Jesenice, saj so izvršili le 61 % poprečno mesečno načrtovane proizvodnje oziroma je zaostanek znesel 4820 ton. Popravilo je bilo pa izvršeno v načrtovanem roku in bo ob normalnem delu postopno ta zaostanek izravnal. Pomembnejši zaostanki so nastali še pri proizvodnji sivega in posebnega surovega (Nadaljevanje na 2. strani)

Idila

(Nadaljevanje s 1. strani)

železa za prodajo v Železarni Štore, kjer je izvršitev 50 %, ter pri valjanih polizdelkih v Železarni Ravne, kjer je bila tudi mesečna izvršitev le 64 %. Zelo dobri so bili doseženi proizvodni rezultati v drugi stopnji predelave, to je v hladni predelavi. V jeklovskih vseh treh železarnah so pomembno presegli mesečni načrt, tako da je skupen rezultat 106 %. Vlečene žice je bilo izdelane 10 % nad po- prečnim mesečnim načrtom. V hladnih valjarnah Železarne Jesenice so proizvedli nekaj 100 ton sicer manj kot marca, vendar še vedno 3 % več, kot znaša mesečni načrt. Do proizvodnje finalnih izdelkov je bilo vse v redu. Tudi proizvodnja strojev in strojnih delov Železarne Ravne je bila dobra in znaša 108 % mesečnega načrta. Proizvodnja vzmeti je bila 102 %, vsi drugi proizvodi finalizacije pa zaostajajo izdatno in med temi tudi traktorji, pri katerih je bila mesečna rešitev plana le 79 %. Zopet imamo za seboj mesec, v katerem poleg tega, da niso bili doseženi dobri proizvodni rezultati, zaostanki nastopajo pri proizvodnji več vrednih finalnih izdelkov, kar se še posebno neugodno odraža na vrednost prodaje.

V Železarnah je bila izvršitev mesečnega načrta blagovne proizvodnje: v Železarni Jesenice 91 %, v Železarni Ravne 106 in v Železarni Štore 96 %.

Pri predelovalcih žice so mesečni načrt proizvodnje dosegli: v Plamenu 97 %, v Verigi 105 %, v Tovilu 106 % in v Žični 74 %.

V Žični so imeli okvaro in daljši zastoj na stroju za proizvodnjo armaturnih mrež, zato je nastal tudi velik zaostanek za mesečnim načrtom proizvodnje. Skupna izvršitev za sozd SŽ je znašala 94 %. Kaj je pravzaprav povzročilo sorazmerno slabe rezultate? Poleg manjših in večjih okvar, ki se že normalno pojavljajo, je praktično v vseh delovnih organizacijah največji problem — delovna sila. Čezmerna odsotnost z dela povzroča resne težave v proizvodnji. Ne samo težave, tudi neposredni izpad proizvodnje, ki je včasih ni več mogoče nadoknaditi. Razumljivo ima izdaten vpliv tudi število delovnih oziroma prazničnih dni.

Že v uvodu je bil omenjen izjemno dober rezultat izvoza. Da je bila v aprilu izvožena količina izdelkov kar okoli 2900 ton večja kot marca, že nekaj velja. Koli-

činski obseg izvoza so dosegli v železarnah 129 %, predvsem po zaslugi Železarne Štore, kjer so izvozili 2600 ton več ali trikrat več, kot znaša poprečni mesečni količinski načrt. V Železarni Jesenice so izvozili praktično načrtovano količino, v Železarni Ravne pa 45 %. Vrednost izvožene robe je dala izvršitev: v Železarni Jesenice 101 %, v Železarni Ravne 46 % in v Železarni Štore 153 %. Poprečna cena izvoza Železarne Štore seveda ni mogla pokriti zaostanka v vrednosti Železarne Ravne, tako da je skupna vrednostna izvršitev 98 %. Vrednost prodanega blaga v aprilu zopet ni na ravni mesečno načrtovanih zneskov. Skupna vrednost za železarne je bila 91 %, od tega: v Železarni Jesenice 90 %, v Že-

lezarni Ravne 95 % in v Železarni Štore 90 %. Boljšo eksterno realizacijo so dosegli predelovalci žice: Plamen — 115 %, Tovil — 102 %, Veriga — 87 % in Žična — 198 %.

Pri tem, ko razen v Verigi ostali predelovalci presegajo tudi zbirno, za štiri mesece načrtovano vrednost prodaje, se je zaostanek v železarnah seveda povečal. Z lanskim letom realizacija skoraj da ni primerljiva in jo v vseh DO daleč presegajo, tako da je skupno po štirih mesecih izvrševanja letošnjega gospodarskega načrta za 30 % višja, kot je bila ob koncu aprila lani.

Kaj naj bi rekli ob koncu poročila za mesec april? Upajmo, da bo v maju bolje.

Milan Marolt, dipl. inž.

Obramba in družbena samozaščita - varovanje pridobitev revolucije

1. Obramba in družbena samozaščita naj postaneta množična aktivnost

V tej aktivnosti moramo izhajati iz prepričanja, da je učinkovitost varovanja, zaščite in obrambe naših vrednosti in pridobitev odvisna predvsem od socialistične patriotske zavesti in politične volje ljudstva. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita se mora zato razvijati na množičnem temelju. Njuna množičnost izhaja iz naše družbenopolitične ureditve ter iz izkušenj preteklih oboroženih revolucij.

Zastaviti moramo vse moči, da se bo uveljavila aktivnost delovnih ljudi in občanov, združenih v družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Tako uveljavljena obrambna in samozaščitna aktivnost bo morala biti usmerjena v okviru SZDL, v organizacijah združenega dela pa v okviru sindikalnih organizacij. Pri tem bo potrebno posvetiti posebno pozornost in odgovornost varstvu ter obrambi svobode, revolucionarnih pridobitev in nadaljnega razvoja. Nenehno bo potrebno skrbeti za idejno in akcijsko enotnost vseh družbenih dejavnikov v ob-

rambnih pripravah in samozaščitni aktivnosti. Neposredno bo potrebno tudi delovati v procesu odločanja in vodenja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter misliti na vse razmere, zlasti najtežje, vojne, ko naj obstoječi družbenopolitični sistem še naprej neprekinjeno deluje.

Pobudniki in mobilizatorji najrazličnejših oblik odpora in zaščite morajo biti osnovne organizacije SZDL ob sodelovanju vseh ostalih družbenopolitičnih dejavnikov, ki se morajo za to akcijo preprave pripraviti in usposobiti. Pri tem bodo morali v vseh sredinah upoštevati konkretne razmere in na tej podlagi izvajati akcije ter preprečevati šablonsko in papirnato sprejemanje ter izvajanje programov in nalog. Še posebej bodo morali skrbeti za vključevanje in usposabljanje žensk v obrambnih pripravah in samozaščitni aktivnosti ter za dosledno uveljavljanje njihove enakopravnosti v izpolnjevanju teh ustavnih pravic in dolžnosti.

2. Obrambne priprave in družbena samozaščita morajo biti sestavina samoupravljanja

Naše delovanje mora biti naravnano tako, da se bosta splošna ljudska obramba in družbena samozaščita razvijali kot samoupravno zasnovan sistem obrambe in zaščite in kot sestavina samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Vsi delovni ljudje in občani odločajo o življenjskih in delovnih pogojih ter rezultatih dela, hkrati pa tudi o svoji obrambi in varovanju. Zato se moramo zavzemati in delovati tako:

— da bodo nosilci obrambnih priprav in samozaščitne aktivnosti delovni ljudje in občani v združenem delu in v krajevnih skupnostih v najbolj neposrednih delovnih in življenjskih okoljih,

— da bodo delovni ljudje in občani na svojih zborih, v samoupravnih organih in v delegatskih skupščinah odločali tudi o vprašanjih obrambe, zaščite in varnosti in

— da bodo obrambne priprave in samozaščitne aktivnosti ter ukrepi vgrajeni tudi v naše planske družbenega in gospodarskega razvoja samoupravnih in širših družbenopolitičnih skupnosti ter v njihove samoupravne sporazume oziroma dogovore o temeljih družbenega plana.

3. Usposabljanje za obrambo in družbeno samozaščito naj bo del družbenopolitične aktivnosti, vzgoje in izobraževanja

Spodbujati in organizirati bomo morali takšno obrambno in samozaščitno usposabljanje, ki bo izhajalo iz potreb združenega dela in interesov temeljnih samoupravnih skupnosti ter upoštevalo splošne družbene cilje. Tako naj postane del vsakdanje družbenopolitične aktivnosti ter splošnega družbenega usposabljanja, vzgoje in izobraževanja.

Zavzeti se bomo morali za uresničitev celovitega sistema samozaščitnega in obrambnega usposabljanja, ki naj vključuje vse delovne ljudi in občane, predvsem pa mladino v vzgojno izobraževalnem procesu. Tega se morajo zavedati vsi odgovorni družbeni dejavniki. S tako akcijo bomo vzporedno tudi krepili vlogo socialistične zveze kot pobudnice in usklajevalke množičnega usposabljanja in pripravljanja ljudstva za aktivno udeležbo v obrambni in samozaščitni aktivnosti.

Obvladovanje vojaških veščin za obrambo in samozaščito moramo postaviti in izvajati tako, da bo spodbujalo obrambno zavest in varnostno kulturo pri vseh delovnih ljudeh in občanah.

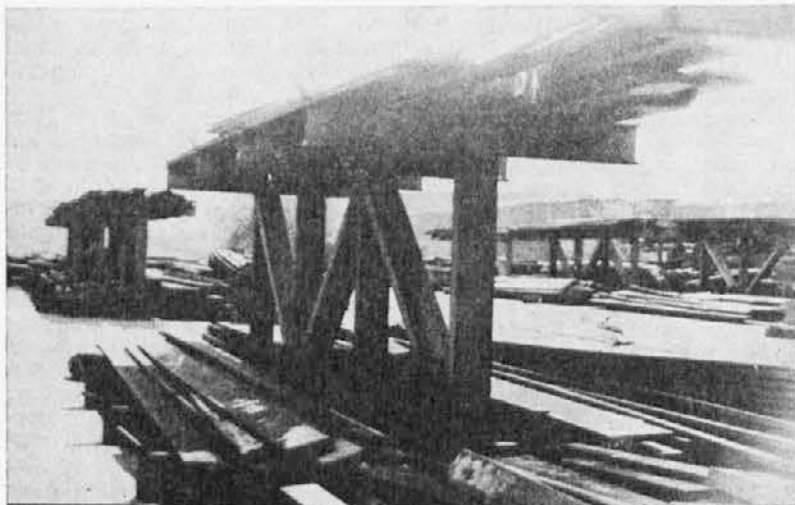
4. Obrambna aktivnost naj zagotovi učinkovit odpor

Celotne obrambne priprave je treba zastaviti in uresničevati tako, da se bomo lahko zoperstavili morebitni agresiji z nezlomljivim odporom v vsakršnih vojnih razmerah. Jamstvo za učinkovit spopad je razvoj takšnega političnega obrambnega gibanja, ki bo v kritičnih, pa tudi najtežjih preizkušnjah ob najmanjših mogočih žrtvah zagotovilo največje možne vojaške rezultate. To mora biti enotna usmeritev predvsem vseh oblastnih, družbenopolitičnih, teritorialnopolitičnih in vojaških organov.

Obrambna aktivnost mora zato pomeniti dobro zasnovano in usklajeno mobilizacijo vseh političnih in materialnih sil ter sredstev, ki jih imamo v delovnem procesu in ki so partizanski ter materialni temelj odpora. V tem smislu bodo morali pristojni dejavniki skrbeti predvsem za nadaljnje opremljanje in usposabljanje oboroženih sil — jugoslovanske ljudske armade in teritorialne obrambe, naša skrb pa bo zlasti v tem, da bomo civilno in narodno zaščito razvijali tako, da bosta zagotovili množičnost in učinkovitost odpora.

5. Samozaščitno aktivnost moramo vključiti v boj za uresničevanje samoupravnih interesov

Samozaščitna aktivnost mora posegati na vsa področja družbenega življenja in ustvarjanja. Skrb za varstvo samoupravne oblasti in interesov delovnih ljudi za zaščito materialnega temelja samoupravljanja in za varnost življenja mora biti stalna in učin-

Stojala

Na vaji

kovita. Postati mora sestavina samoupravnih pravic in dolžnosti. Prisotna mora biti pri vsakodnevem delovanju sleherne samoupravne, družbene in državne ustanove.

Samoupravne in družbenopolitične skupnosti ter njihovi organi morajo prevzeti neposredno odgovornost za zaščito in zavarovanje življenjskih delovnih interesov občanov ter delovnih ljudi. Izhodišče za njihovo samozaščitno delovanje morata biti analiza varnostnih razmer v slehernem samoupravnem okolju in program zaščitnih ukrepov.

V vseh samoupravnih organih, skupščinah in družbenopolitičnih vodstvih ter organizacijah združenega dela bo potrebno celotno delo zastaviti tako, da se bo v teh sredinah predvsem izrazila odgovornost za zaščito tistih pravic in svoboščin delovnega človeka, ki izhajajo iz njegovega samoupravnega položaja. Na ta način mora postati samozaščitna aktivnost sestavni del boja za uresničevanje samoupravnih interesov v socialistični samoupravni demokraciji.

6. Narodno zaščito moramo razvijati kot najširšo obliko vključevanja delovnih ljudi in občanov

R. K.

KAJ ŽELIMO DOSEČI Z AKCIJO »NIČ NAS NE SME PRESENETITI«

V začetku tega leta je svet za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije sprejel sklep o organiziranju in izvedbi vsesplošne družbene akcije »NIČ NAS NE SME PRESENETITI«. Ta akcija ima predvsem politično mobilizacijski pomen, v kateri naj bi letos preverjali svojo obrambno in varnostno pripravljenost.

Ni slučajno, da smo se za tako akcijo odločili prav v tem letu. Ta akcija sovpada s 60-letnico ZKJ, sindikatov in SKOJ ter ima že zaradi tega svoj politični naglas. Zmotno je mišljenje mnogih, ko mislijo, da ima akcija le trenutni pomen in je omejena le na kratko časovno obdobje, v katerem naj bi samo odgovorni dejavniki pokazali na področju vsesplošne ljudske obrambe in družbene samozaščite neko večjo angažiranost in aktivnost — potem pa zopet vse »po starem«, kot da se ni nič zgodilo.

v obrambo in varovanje pridobitev revolucije

V krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela bomo morali vključevati v narodno zaščito, ki naj postane množični temelj obrambe in varovanja življenja, dela in samoupravljanja, najširši krog občanov in delovnih ljudi. Zato bo potrebno posvetiti največjo skrb usposabljanju narodne zaščite, ki mora zajeti vse delavce, kmete, študente in druge delovne ljudi in občane. Proces usposabljanja mora biti konkreten in načrten ter prilagojen vključevanju delovnih ljudi in občanov v izvajanje nalog narodne zaščite. Usposobiti jih bo treba ne samo za opravljanje posameznih nalog v zaščiti delovnega procesa in mirnega življenja, temveč tudi za širše poznavanje pridobitev, ki jih branimo in varujemo.

Odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela bodo morali biti na pobudo družbenopolitičnih organizacij nosilci pripravljanja in usposabljanja narodne zaščite.

družbena organizacija ter društvo, nobena interesna in kakršnakoli druga skupnost. Skratka — ta akcija velja prav za vse brez izjeme!

Glede na taka izhodišča te akcije mora biti težišče celotne aktivnosti v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Z drugimi besedami to pomeni, da mora delovni človek, kjer združuje svoje delo, in občan, kjer živi, samoupravno urejati tudi pravice in odgovornosti na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Zato mora ta akcija, ki bo dossegla svoj višek 29. in 30. septembra, ko bomo morali na vseh ravneh množično preizkusiti svojo obrambno in samozaščitno pripravljenost in usposobljenost, postati sestavni del našega vsakdanjega dela in življenja. Izboljša naj našo obrambno organiziranost in usposobljenost ter istočasno prispeva k odpravljanju vseh pomanjkljivosti.

V naši delovni organizaciji je za pripravo organiziranja in uspešne izvedbe akcije (s kratko »NNNP«) že določeno koordinacijsko telo v funkciji odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

na ravni DO. Odbor je pripravil programe za aktivnosti v okviru te akcije, in sicer za:

— osnovne organizacije sindikata,

— odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v TOZD in DS,

— odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito DO,

— štab civilne zaščite, s tem da vsi naštetih dejavniki te programe po svoji iniciativi in potrebi še dopolnijo oziroma izpopolnijo.

V temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih naj bi bili koordinirani vseh teh aktivnosti odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Pa še nekaj. Podobna akcija, ki so jo organizirali v preteklem letu v sosednji republiki Hrvaški, je zelo dobro uspela. V njej sta sodelovali kar dve tretjini celotnega prebivalstva.

Nobenega razloga ni, da bi bila ta akcija pri nas slabša. Na nas je sedaj, da položimo izpit politične zavesti in samoupravne zrelosti ter tako prispevamo k nadaljnjemu izgrajevanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

R. K.

Nepapirnat o delu sindikata

Dnevni redi na sindikalnih sestankih v maju so bili precej različni. Obravnavali so neopravičene izostanke, nočno delo žena, samoupravne sporazume, brezplačno letovanje v Portorožu, težave ob prevozi na delo, gibanje OD v prvem četrtletju itn.

DOGOVORILI SO SE

V jeklovleku je stanje takšno, da ni mogoče razporediti žen, kjer bi jim bilo omogočeno eno ali dvoizmensko delo, ker so ta delovna mesta neprimerna po težavnosti ali pa so nižje ovrednotena. Rešitev vidimo v nabavi novih strojev. Trenutno bo nočno delo žena še ostalo, si bomo pa prizadevali, da bi ga čimprej odpravili.

V strojih in delih: Iz republiškega sindikata smo dobili smernice, kako naj DO razpravlja o periodičnih obračunih. Lastne izkušnje nas učijo, da bo treba res natančno predelati in zagotoviti enostavne pokazalce za posamezne kvartale. V ta namen pa je nujno, da vsi člani IS OO dobijo gradivo, ki gre v razpravo med delavce, da bi lahko dali svoja mnenja in stališča na podlagi podatkov. Žal take prakse še nismo vajeni in so uspehi temu primerni. Sklenili smo, da bomo od slej vsa gradiva, ki zadevajo probleme delovnega človeka, temeljito proučili.

Govorili smo tudi o letovanju v Portorožu in ugotovili, da je cena dnevnega penziona kljub dobri hrani 155,00 din na člana ter ekonomska cena 258,00 din previsoka in se s tem ne strinjamo. Vprašanje: zakaj je v primerjavi

z Bernardinom naša cena tako visoka?

Delavci v našem tozdu se že dalj časa pritožujejo glede vožnje na delo in obratno na relaciji Plesnik—Smartno. Delavci morajo to pot vsak dan prepešati, sploh sedaj, ko so omejitve pri uporabi vozil. Bil je podan predlog, da se na tej relaciji uvede avtobus ob času odhoda in prihoda na delo.

Konstruktivski biro. Pri prostovoljnem zbiranju prispevkov za potresno prizadeto območje je bil v našem tozdu precejšen odziv, saj je ta prispevek znašal 2690 dinarjev.

Dogovorili smo se, naj se periodični in zaključni računi obravnavajo tudi na delovnih skupinah, da bo delo na zborih potekalo lažje in hitreje.

Sklepi drugih OO sindikata so precej načelni, predvsem pa je zdaj tak čas, ko je veliko govora o piknikih in rekreaciji in najbrž nima smisla zabeležiti, kdaj se kdo rekreira in kdaj ima kdo piknik.

Z. S.

IZREKI

Kar je težko, se hitro doseže, kar je nemogoče, zahteva malo več časa.

Nizozemski pregovor

Znanje vodi k enotnosti, kakor neznanje vodi k nestrinjanju.

Sri Ramakrišna

Sanje niso zmeraj potrjene z dogodki.

Homer

NAŠ INTERVJU:

Kaj dela mladinska organizacija

Letos je bilo v železarni in kraju toliko takih dogajanj, ki so terjala vključevanje mladine, da je kar prav, če zvemo, kako jim je šlo delo od rok. Seveda tudi zdaj ne počivajo, saj smo le stežka ujeli predsednika KS OO ZSMS železarne tov. Jožeta Juraka, da bi nam kaj povedal.

»V preteklih mesecih ste uresničevali s programom zastavljeno delo, pa veliko je bilo opraviti ob odhodu štafete in gotovo niste šli mimo samoupravnega dogajanja, ki je bilo v vseh teh mesecih pestro. Kako ocenjuješ delo mladine za to obdobje?«

»V glavnem smo izvršili večji del nalog, ki so bile načrtovane že v začetku leta. Vendar je res, da nam na nekaterih področjih delo ni šlo. Predvsem gre za idejno-

nekako stoji na mrtvi točki. Pri vseh takih zgrešenih kadrih pripravljamo spremembe v upanju, da bodo »novi« ljudje bolj zagnani in vestni. Toliko o delovanju koordinacijskega sveta. V osnovnih organizacijah tečejo stvari bolje. V redu izpolnjujejo program vse OO, razen nekaj tistih, kjer že leta ni mogoče spraviti mladine k aktivnosti. Mislim, da bi v takih TOZD morali svoje povedati mladini tudi člani ZK in sindikat. Ker na nivoju koordinacijskega sveta lahko govorimo večinoma le o splošnih zadevah, je zame najvažnejše, da dobro delajo osnovne organizacije. Tu nastajajo problemi in tu jih je treba tudi razrešiti. Kajpak je delo OO mnogokrat odvisno od odnosa, ki ga imata do nje ZK in sindikat. Čimboljša je povezava med njimi, tem

pak, ko bodo akti zaživel, čeprav vemo, da se glavno pokaže šele takrat.

Seveda pa je pred nami čas dopustov in to pomeni, da bo drugih aktivnosti vse tja do jeseni manj. Bo pa gotovo še kaj nepredvidenega, na kar je treba zmeraj računati.

»Ste kaj razpravljali o kolektivnem vodenju pri mladini?«

»Seveda smo. Ugotovili smo probleme, kot so npr. kadri. Morali bi sestaviti močno skupino mladih, ki bi pripravljala razne akcije in gradiva. Napravili bomo poskus s petimi ali sedmimi ljudmi. Seveda pa ti ne bi imeli pravice odločanja v imenu osnovnih organizacij. Pozitivno je to, da bi na ta način usposobili spet nekaj več mladincev za delo v ZSM.«

»V marcu je izšla zadnja številka Mladega fužinarja. Je res, da je to le občasna priloga, vendar je nekako nerazumljivo zakaj tako dolg premor, ko je prej izhajal že kar vsakih štirinajst dni. Lahko to pojasniš?«

»Pri Mladem fužinarju imamo kadrovske probleme, tudi osnovne organizacije ne izpolnjujejo dogovorov o rednem pošiljanju prispevkov. Bojan Lesjak, ki je zadnji čas urejal prilogo, je po odhodu štafete dejal, da v takih razmerah ne more delati. Časopis je res mnogo težje delati, kakor je videti na prvi pogled. Stvari se počasi urejajo in lahko rečem, da bomo kmalu spet brali Mladi fužinar.«

»Zdaj je čas, ko bodo v brigadah začeli vihteti krampe in lo-

pate. Se bo tega udeležil tudi kdo naših?«

»V začetku junija bomo poslali v brigado jugoslovanskih železarjev v Zenico dva mladince in eno mladinko. Bo pa letos več lokalnih delovnih akcij v naši občini, kamor se bomo zanesljivo vključili. Pri izbiri brigadirjev so problemi, saj naj bi se akcij udeležili tisti, ki s svojim delom to zaslužijo, ravno takih pridnih pa v TOZD ne pustijo radi. Iz metalurških obratov že zelo dolgo ni nihče šel na akcijo, ker je ravno v poletnih mesecih pomanjkanje delovne sile, bilo pa bi upravičeno poslati koga iz teh obratov. Gotovo se bomo udeležili tudi republiških akcij, a za zdaj še ne vemo natančno, kje bo to.«

»Številčno najmočnejša mladinska organizacija v občini je železarska in zato mora gotovo biti v tesni zvezi z OK ZSMS. Kakšno je to sodelovanje?«

»Osebnostno mislim, da nas OK premalo informira o svojem delovanju, včasih zvem za kakšno dogajanje čisto slučajno. Delegatska pot obveščanja pa tudi še ni zadovoljiva. Obvestila o akcijah prihajajo največkrat zadnji hip. Zal, sodelovanje z OK ni tako, kot si ga zamišljamo.«

Toliko o uradnem delu pogovora, kasneje pa je predsednik mladine še malo »pojamral«, da je treba veliko presedeti na sestankih doma in na republiki in je zato prostega časa zelo malo. Ampak tako se dogaja vsem, ki imajo take in podobne funkcije.

Z. Strgar

Jože Jurak

politično usposabljanje mladih in družbenoekonomske odnose. Tako so izostali razni seminarji in predavanja. Nekaj je krivde v slabi organizaciji, še več pa v nezainteresiranosti mladih ravno za te reči, ki so po moji sodbi za samoupravljanje zelo pomembne. Saj ne moreš samoupravljati, če niš vsaj nekaj teoretičnega znanja. Res so nam pri tem načrte križale tudi nepredvidene akcije, ki jih je bilo treba nujno izvršiti. Vzel bomo poskušali zapolniti v jeseni.

Težave so bile tudi pri kulturi, kjer nismo imeli najbolj srečne roke pri izbiri predsednika. Žal zaradi tega kulturno delovanje

večji so uspehi in obratno. Še zmeraj pa je tudi tako, da ni pri mladincih nobene prave iniciative. Če namreč predsednik ali sekretar slabo delata, tudi vsi drugi ne delajo, če pa sta ta dva zagnana, tudi drugi pokažejo voljo. Zelo veliko je bilo dela s štafeto, kjer mislim, da smo v primerjavi z drugimi (gimnazija, KS itn.) napravili največ.

»Kaj pa je trenutno najbolj aktualno?«

»Enako kot pri ZK in sindikatu — da predelamo vse pravilnike in sporazume, ki izhajajo v Poročevalcih. Poskusili bomo stvari dopolnjevati, da ne bo prehudih na-

Oskrba z jeklenimi odpadki za vložek pri proizvodnji visoko kvalitetnih jekel

Sedanje obdobje je za železarstvo na svetu in tudi pri nas obdobje dinamičnega tehnološkega razvoja in sprememb. Zadnjih 15 let je prineslo velika gibanja v strukturi deležev tehnoloških postopkov za proizvodnjo jekla. Daleč prevladujoč je kisikov postopek v konvertorjih. Veča se delež jekla, proizvedenega v električnih pečeh. Zaradi različnih vplivov na gospodarnost proizvodnje pa sorazmerno hitro opuščajo Siemens-Martinov postopek, ki je dajal okoli 100 let največji delež v svetovni proizvodnji jekla. V obdobju zadnjih 15 do 20 let so nastale tudi druge pomembne tehnološke spremembe, ki imajo pomemben vpliv na kvaliteto proizvedenega jekla, dobit in tudi proizvodnost. Te novosti so: neprekinjeno vlivanje, vakuumiranje, dogotavljanje jekla v ponvah, električno pretaljevanje pod žilindrom, avtomatizacija proizvodnih naprav, neprekinjene tehnološke linije itd. Vzoredno s tehnološkimi spremembami so se večale proizvodne naprave, ki s svojo proizvodnostjo spodbujajo zastarele, manjše proizvodne enote, ki jih posebno v obdobju zadnjih 3-4 let v obdobju krize na svetovnem tržišču jekla v zahodnih evropskih državah množično ustavljajo.

Istočasno s spremembami v tehnologiji in velikosti proizvodnih enot so se menjali in se še menjajo pogoji oskrbe z osnovnimi surovinami in energijo. Te spremembe so posledica nihanj tržnih pogojev prodaje jeklarskih proizvodov, vplivov, ki jih prinašajo spremembe v tehnologiji, in seveda pogojev ter gibanj na svetovnem trgu surovin in energije.

Vložek, potreben za proizvodnjo jekla v jeklarskih postopkih, ima s svojo ceno najpomembnejši delež vpliva

na gospodarnost proizvodnje in ima vreden, če ne odločujoč vpliv tudi na kakovost končnega izdelka. Kemična sestava in oblika vložka sta pomembna za tehnološki potek proizvodnje, za proizvodnost zaradi vpliva na trajanje proizvodnega postopka in na kemične ter s tem fizikalne in mehaniske lastnosti končnih izdelkov.

Osnovni vložek za proizvodnjo surovega jekla je v glavnih sestavinah iz surovega železa in starega železa oziroma jeklenih odpadkov. Delež obeh navedenih sestavin je odvisen od uporabljenega osnovnega procesa proizvodnje jekla. Kisikovi konvertorski postopki uporabljajo za osnovni vložek tekoče belo surovo železo iz plavžev in redkeje iz elektro indukcijskih pečeh. Poraba starega železa je namenjena hlajenju šarže pred dogotovitvijo. Običajna potreba starega železa je 25 — do največ 35% teže vložka, odvisno od kemične sestave surovega železa.

Pri SM postopku je bilo največ v rabi razmerje med surovim in starim železom okoli 55 : 45. V času nizke cene starega železa se je večal tudi njegov delež v vložku, če je bil jekleni odpadki seveda na razpolago. Postopek je možen tudi do 100% uporabe jeklenega odpadka.

Pri proizvodnji jekla v električnih pečeh je delež starega železa najvišji in običajno znaša od 85 do 96%. Delež surovega železa je možno tudi povečati in je znana uporaba tekočega surovega železa do 40%. V nekaterih postopkih in pri nekaterih kvalitetah je potrebno vložiti tudi samo staro železo ali še bolje rečeno — čim bolj čiste jeklene odpadke. Skrajni primer so jekla, kjer služi kot pretežni vložek sestava raznih železovih zlitin in

MNENJA DELAVCEV:

Par, nepar, draginja, dopusti

Smo v času, ko nekateri naši delavci že odhajajo na zasluženi dopust, drugi pa se nanj šele pripravljajo. Kako bomo letos letovali in kje? Kot kaže, nam vsaj vreme ne bi smelo delati prevelikih preglavic. Verjetno pa bomo marsikje slabe volje zaradi draginje, ki bo letos baje povsod prisotna ob jadranski obali. Težave bodo tudi zaradi prepovedane vožnje ob parnih — neparnih dnevih, ki nam dovoljujejo ali pa prepovedujejo vožnjo z našimi jeklenimi konjički.

Kako si letošnje dopustovanje sploh želimo in kje bomo lenarili ali tudi delali, in kaj o prepovedi vožnje nasploh menijo naši delavci, smo vprašali nekatere. Takole so povedali:

Janez Gorenšek, ekolog, DS KSZ:

»Za letošnje letovanje sem se prijavil prek razpisa oziroma ponudbe TOZD družbeni standard,

Janez Gorenšek

in sicer bom letoval v Tivtu v Črni gori. Za to obliko sem se odločil predvsem zato, ker je organiziran prevoz do kraja letovanja in s tem nimam skrbi. Zaradi potresa v Črni gori verjetno z dopustom ne bo nič. Upam pa, da agencija ne bo odpovedala in mi bo organizirala letovanje v drugem kraju na podoben način.

Res je, da draginja najbolj občutijo tisti z nižjimi osebnimi dohodki in večjo družino, saj si poleg stvari, potrebnih za življenje, težko še kaj drugega privoščijo. Marsikdo si težko privoščiti dopust, saj je danes veliko bolj potrebnih stvari, pa naj gre za gradnjo hiše, nakup avtomobila ali stanovanja. Je že tako, da si vsak želi najbolj to, za kar ima večji interes. Vsi vemo, da je lahko dopust drag ali poceni. Vse je odvisno od želje in možnosti. Zato mora tudi inženir ali tehnik varčevati. Seveda je odvisno tudi od tega, kaj si na dopustu želi privoščiti in

koliko bo za to potreboval denarja.

Kar pa se tiče brezplačnega letovanja v železarni, imam svoje mišljenje. Menim, da smo za brezplačno letovanje v železarni storili velik korak naprej, saj ima po sedanjih kriterijih možnost vsak delavec letovati brezplačno. Merila za brezplačno letovanje niso namenjena izključno socialno ogroženim delavcem, temveč vsem, ki imajo pogoje, od katerih prevladujejo delovna doba v železarni in posebni pogoji dela. Seveda pa je upoštevan tudi socialni položaj delavca ali delavke. Ravno pri tem brezplačnem letovanju se mora naša miselnost spremeniti, ker ni namenjeno samo socialno ogroženim oziroma tistim, ki si letovanja ne morejo privoščiti. Namenjeno je med drugim tudi zaslužnim delavcem, ki že dolgo delajo v železarni. Dosedanja praksa je pokazala, da so na letovanje hodili običajno le eni in isti delavci in ne tisti, ki bi si to najbolj zaslužili ali pa so bili resnično socialno ogroženi. Zaradi tega je bilo treba spremeniti kriterije brezplačnega letovanja, paziti pa moramo, da se to ne bo izjalovilo.

Odlok o prepovedi vožnje ob parnih oziroma neparnih dnevih povzroča precej hude krvi, saj marsikateri voznik prizadene, predvsem pa tiste, ki morajo vsak dan voziti otroke v vrte, in tiste, ki jim je uporaba avtomobila vsakdanja nujna obveznost. Sedaj si mora vsak, ki želi na dopust z avtomobilom, to tudi pravočasno in pravilno planirati, da bo res potoval v dovoljenih dnevih. Me ne sicer ne bo prizadelo, ker imam organiziran prevoz. Mislim pa, da bi za marsikateri bili boljše rešitve bencinski boni, ker bi se vsak vozil takrat, ko je najbolj potrebno. Vidimo, da mislijo s tem zakonom resno, in nam ne preostane drugega, kakor da se nanj navadimo in ga osvojimo, kot smo že toliko drugih.»

Franč Poberžnik, vodja skupine za razvoj tehnologije TOZD RR:

»Zaradi gradnje hiše zadnji dve leti nisem imel daljšega organiziranega letovanja. Predvsem sem skupaj z družino med dopustom nabiral novih moči s krajšimi izleti v planine, predtem pa sem letoval v Karigadoru. Tja namestimo tudi letos. Res pa je, da si ne more vsak privoščiti dragega dopusta ob morju. Že leta nazaj je bilo vprašanje, ali lahko delavec letuje v kateremkoli hotelu. Danes tehta, ali lahko gre v naš počitniški dom ali kje kampira, saj je to še najbolj poceni letovanje. Draginja ob morju je iz leta v leto večja. Precej pred odhodom na dopust je treba dobro izračunati, kje bi najceneje letoval, da bi od dopusta tudi kaj imel.

Franč Poberžnik

Gotovo je prav, da gredo naši delavci tudi brezplačno na morje. Vprašanje je le, ali gredo najbolj upravičeni, tisti, ki imajo velike družine in nizke osebne dohodke, ali pa tisti, ki imajo dober zaslužek in so več let člani našega kolektiva. O tem bi morali razmisliti. Kljub temu, da že nekaj let delam v železarni, do danes še nisem bil na dopustu v našem počitniškem domu v Portorožu. Osebno sem bolj za spremembo letoviškega kraja. Zato menim, da bi železarna le morala kupiti več prikolic in jih razporediti ob naši prelepi obali.

Če smo se že odločili za varčevanje, je to nedvomno dobra poteza. Ali pa bo veljalo res za vse? Kako zakon v resnici upošteva in kdo ga ne, bo pokazal čas in analiza. Trenutno nimam avtomobila, zato tudi ne občutim po tej strani toliko te prepovedi. Občutim pa jo kot uporabnik lokalnih avtobusnih prevozov. Vse redne linije so ostale iste. Niti en avtobus ne pelje več, kot je prej, število potnikov pa se je povečalo. Zato menim, da bi Viator moral poskrbeti kljub povečanju potnikov za varno, predvsem pa udobno vožnjo.»

Ivan Jeromel, vodja montaže, TOZD pnevmatični stroji:

»Seveda je prav, da varčujemo z gorivom. Res pa je tudi, da so parni in neparni dnevi že nekaj časa ena najbolj aktualnih tem.

Ivan Jeromel

Ta novi zakon je skoraj vsakega pripravil do besede. Vsak ima na ta račun kaj povedati. Marsikaj je bilo napisanega in izrečenega. Podane so bile tudi druge možnosti varčevanja. Kdo bi si prej mislil, da bodo parne in neparne številke kdaj spremenile naš življenjski tok. Nisem prepričan, da je varčevanje, ki se naprej točno določi, smiselno in ekonomično. »Jutri moram na pot, ker ne morem predstaviti na drugi dan v tednu,« bo rekel eden, drugi pa: »Včeraj nisem smel z avtomobilom na potep, pa bom zato danes šel dvakrat.« Glavno, da je včeraj varčeval. Kako se bo obnašal na dan dovoljene vožnje, ni važno. Zato menim, da bi bilo bolj smotno in kontrolirano varčevati le z boni.

Že nekaj let so ugodnosti dopustov, ki jih daje železarna, v dobro le tistim, ki se odločijo za letovanje na morju. Vse do danes smo v vseh razpravah o obliki pomoči vedno pozabili na sofinanciranje delavcev, ki se iz zdravstvenih razlogov morajo odločiti za letovanje v zdravilišču, kjer so cene znatno višje. Mislim, da bi moral sindikat tudi na tem področju narediti red. »Zdrav delavec — dobro opravljeno delo« — to naj imajo pred očmi. Če slišim besedo »brezplačno letovanje«, lahko po zdravi presoji takoj vključim socialno stanje delavca. Zato je treba tako letovanje nuditi najprej tistim, ki imajo nizke osebne dohodke, in tistim, ki so šibkega zdravja. Brezplačno letovanje pa naj ne bi bilo možno samo kje ob morju, ampak tudi v zdravilišču.»

Matevž Lorenci, TOZD jeklarna:

»Več kot deset let že delam v topilnici, kjer je dnevno močan hrup, visoka vročina in prašnost. Zato v našem obratu že nekaj ča-

Matevž Lorenci

sa nimamo dovolj delavcev. Prav zato je zelo težko dobiti dopust takrat, ko si to delavec želi. Z dopustom so težave tudi zaradi skupinskega dela. Hočem reči, da delavec, ki redno hodi vsa leta v službo ter želi izkoristiti svoj dopust, ga ne dobi, saj bi s tem v topilnici bilo še manj delavcev, tako da bi se proizvodnja zmanjšala.

Za letos sem se odločil, da ne pojdem na dopust na morje, saj mi to ne dopušča finančno stanje. Z družino bom šel za nekaj dni k staršem na kmetijo. Nekaj dni bomo tudi preživeli na izletih, da

se bom pošteno odpočil in nadihal svežega zraka. Vprašanje pa je, ali bom sploh dobil dopust v tistem času, ko ga bo imela žena. Ona ga namreč mora vzeti takrat, ko gredo vsi. Res pa je tudi, da si v našem tozdu dopusta ne moreš načrtovati, vsaj delavec ne.

Dobreh 15 let že delam na štiri izmene. Torej delam takrat, ko so drugi prosti, in spim takrat, ko drugi delajo. Naše nenormalno življenje je sedaj še bolj nenormalno naredil novi zakon o omejitvi vožnje z avtomobilom. Ni prav, da delovnemu človeku odvzamejo pravico vožnje takrat, ko bi se lahko vozil. Že tako se zelo malo vozimo z avtomobilom, sedaj se bomo še manj. Kar pogledate: le malokatero soboto in nedeljo sem prost, pa še takrat ne bom smel z avtom na cesto. To je že preveč. Kaj res niso mogli varčevanja urediti z boni? Bolj poštena bi bila taka odločitev.

Jože Jug, tesar, TOZD SGV:

»Že leta ne morem razumeti naše turistične politike v železarni, da ne moremo vsi železarji letovati v počitniškem domu v Portorožu. Ne vem, zakaj ga ne uredijo. Leta samo govorijo, da ga bodo, pa iz tega ni nič. Le kako lahko druge delovne organizacije poskrbijo za udobno letovanje

Jože Fele

ko le morejo po vseh težkih vojnih letih dovoliti svobodo tistim, ki so nas v preteklosti zatirali?»

26 let dela s knjigami

Težko si je predstavljati tako veliko tovarno, kot je naša, brez strokovne literature. Inženirjem in drugim strokovnjakom so knjige in revije potrebne, kakor delavcu stroj, zato beležimo prva naročila za tako literaturo že v začetku petdesetih let. Seveda so bile potrebe tedaj manjše kakor danes, tudi manj strokovniakov, je pa bilo že tedaj v železarni v revijami vred 1000 knjižnih enot. Leta 1953 je kot prva knjižničarka začela delati Milka Kacel.

Pokojni Avgust Kuhar, ki je ustanovil in urejal Koroški fužinar, je bil takrat šef propagande, knjižnice in HTV. Kaclova se ni ukvarjala samo s knjigami, saj je bilo naročil bolj malo, je pa opravljala dela za vsa našeta področja. Kakor je rasla železarna, je raslo število strokovnjakov in vzporedno tudi knjižni fond.

Po Kuharjevi smrti je leta 1964 postala knjižnica samostojna kakor tudi druge našete službe. Nekako dve leti za tem se je preselila na OTK, kjer je vse do danes. Začelo se je sistematično delo v njej. Napravili so abecedni in decimalni katalog. Knjižni fond se je povečal na 10.000 (desettisoč) enot. V glavnem gre za strogo strokovno literaturo z različnih področij, od strojništva, elektrotehnike in metalurgije, do komercialne, energije, kemije itn. Zelo malo je knjig v slovenščini in zelo dosti v angleščini in nemščini. Precej je tudi ruskih, ki so zelo poceni. Ob tej literaturi so tudi vsi strokovni slovarji, pa nekaj splošnih enciklopedij.

In kaj pri vsem tem dela Milka Kacel?

Nihče ne bi mislil, koliko drobnih in zamudnih opravil terja delo v knjižnici. Vsako knjigo je treba posebej obdelati, preden jo dobi v roke naročnik in na mesec pride poprečno 45 knjig. Enako je z revijami, kopijami, potem so tu še računi in podobno. Knjiga v strokovni knjižnici nima obstanka in to je res ugodnost kakor nikjer

Jože Fele, kovač, TOZD kovačnica:

»Tudi jaz še nisem letoval v našem počitniškem domu v Portorožu, čeprav v železarni delam že dobrih deset let. Ni me sram povedati, da v življenju še nisem videl morja. Niti z družino nisem odpotoval na dopust. Da smo to področje zanemarjali, je bil vzrok v varčevanju. Najprej sem moral zgraditi hišo. Ta je sedaj že nared. Ves denar smo zbrali, tako da ni bilo treba vzeti kreditov. Prav zaradi gradnje hiše nismo šli kam na dopust. Ne vem, kako bo letos. Vem, da nekateri delavci gredo na brezplačno letovanje. Za tako letovanje nisem nikoli zaprosil niti me ni kdo predlagal. Drugače pa preprosto delavec bolj težko gre na dopust na morje. Vse manj bo takih, ki si še bodo lahko privoščili tako draginjo, kot je baje sedaj ob morju. Ne dosti na boljšem pa nismo niti doma. Tudi tu je vse postalo precej drago.«

F. Rotar

Jugoslaviji celo v Anglijo, Francijo, Nemčijo in drugam. Vmes so telefoniranja, urgence, ko je treba ohranjati stalne stike z založniškimi hišami, pa strežba strankam. Skratka, nekam preveč dela za plačo, ki je bolj plačica. Kaclova si je v šestindvajsetih letih knjižničarskega dela pridobila prakso, kakršne zlepa ne bo imel kdo in knjižnice brez nje si skoraj ni mogoče predstavljati.

Nič ni potožila o problemih, kakor da je vsega vajena. Le to želi, da bi bili naročniki tuje literature bolj strpni. Dobavni roki zanjo so namreč silno dolgi, saj če pride naročeno v šestih mesecih, pomeni, da je rok kratek. Ona pri tem ne more nič pomagati, pa če so sitnarjenja taka ali taka. Sicer pa je v knjižnici vsak dan osem ur z odprtimi vrati vsakomur, ki kaj želi. Prijazna, pridna in vestna bo ustregla, če bo le mogla.

Z. Strgar

BRANJA SE JE TREBA UČITI

Pri učenju branja ni najvažnejše, koliko ustreznega gradiva je kdo predelal v šoli. V bistvu gre za to, da leposlovje sproži v bralcu proces povečane občutnosti.

Branje ne pomeni samo oblikovanje človeka, temveč predvsem spreminjanje njegove celotne »sprejemne aparature«. Pot od tega čutnega poziva do sposobnosti za moralno odzivnost in za politično udeležbo v družbenem življenju je dolga, vendar se začne že s prvim branjem. Tisti, ki mu je bil ta začetek zašifriran ali celo onemogočen, v resnici ni sposoben brati niti časopisa.

Vsako besedilo lahko v človeku zbudi tisto, kar je v njem latentno navzoče, namreč: užitek, radovednost, obrambna reakcija ter sposobnost za razločevanje. — In to je naloga — funkcija leposlovja.

(Povzeto iz: »Die Zeit«)

Brez sovražnikov

Ko je valencijski vojvoda Narvaez umiral, ga je spovednik vprašal: »Maršal, ali odpustate v tej uri vsem svojim sovražnikom?«

Umirajoči je slabotno odgovoril:

»Jaz nimam sovražnikov, ker sem dal vse postreliti.«

Sklanjanje

Ko je Cankar odhajal iz gostilne, je kar iz veže pljunil na hodnik. Na nesrečo je prav tedaj šla mimo »fina« gospodična, ki jo je dogodek tako razburil, da je pisatelju zabrusila:

»Izmeček izmečka!«

Cankar je mirno sklanjal dalje:

... »Izmečku izmeček!«

Prisega

Za današnjo ljubezen, ki jo ovirajo vse mogoče težave, je značilna naslednja izjava mladega dekleta svojemu fantu:

»Dragi, prisezi, da se boš z menoj poročil, če boš našel dobro službo, udobno stanovanje, če te ne bodo poklicali k vojakom in če te ne bom ubila.«

Jože Jug

svojih delavcev? Samo mi v železarni se tako čudno obnašamo. No, kljub temu bom šel na dopust z družino na morje. Bom že našel kje v kampu prostor. Hotel je za delavčev žep predrag, pa še dobro se ne počutiš v njem. Oba z ženo delava, pa kljub temu s težavo zbereva denar za dopust. V večjih težavah so delavci, ki sami zaslužijo. Tisti si res komaj lahko privoščijo dopust kje ob morju. Zato je že prav, da gredo brezplačno na morje tisti delavci, ki so socialno ogroženi in ki niso toliko upravičeni. To bi morali odpraviti.

Kako bom potoval na dopust, ko so določeni dnevi za vožnjo? Nekako bom že uredil. Pri tem me moti le to, da prepoved vožnje občutimo samo mi, Jugoslovani, za tujce pa ne velja. Kaj so oni drugačni od nas, ki tu delamo in živimo? Mi moramo dražje plačevati gorivo, tujci se povrh še ceneje vozijo. Taka odločitev ni poštena do nas Jugoslovancev. Ka-

Milka Kacel

ŠOLSKA „TOVARNA“ USPEŠNO „POSLUJE“

Tistim, ki nove osnovne šole na Javorniku še niso videli, naj povemo, da je zelo lepa, velika in svetla, živih barv, da se oko razveseli ob njih. Šolski izdelki v vitrinah in pisani plakati izpod otroških rok jo delajo toplo in domačo. Bolj ko vsakršen opis so zgovorne izjave učencev, ki so jih objavili v prvi številki šolskega glasila »Jeklenice« in jih bomo tu nekaj ponatisnili.

»Danes zjutraj sem prvič prestopila novi šolski prag. Srce se mi je smejalo ob pogledu na stavbo in na učilnice, ki so obarvane z živimi in razposajenimi barvami.

V odmoru se zbiramo v čitalnici in ogledujemo razstavljene predmete. Šola je zaživela s prvimi otroškimi kiki in vriski.

Vsi smo veseli, da smo dobili novo šolo, ki smo si jo že dolgo želci, in naša naloga je, da jo bomo zelo dolgo ohranili takšno, kakršno smo dobili.

Mihalj Ema, 7. c

»Ko sem stopil v novo šolo in se začel vzpenjati v prvo nadstropje, je bilo na hodniku že polno učencev. Začel sem razmišljati, da to ni osnovna šola ampak gimnazija. Na šolo se bom težko privadil, ker je podobna labirintu. Barve v učilnicah so zelo lepe. Divjanje pa je na naši šoli prepovedano. Upam, da bo kaznovan tisti, ki bo poskušal divjati.

Boris Pesičer, 7. c

»Dobili smo novo šolo. Vsi smo veseli, ker se nam je izpolnila dolgoletna želja. Šola je zelo lepa, učilnice in hodniki so veliki in živih barv. Sklenili smo, da se bomo to šolsko leto bolj učili, ker lepa nova šola in slab učni uspeh ne spadata skupaj.

Kovač Sonja, 7. c

Škoda, da ne morejo vsi slovenski otroci hoditi v take šole!

V istem glasilu je ravnatelj Edi Lorber v intervjuju z učenko dejal:

»Moja največja želja je, da bi bilo celotno delo učencev organizirano tako, da bo vsak našel svoje mesto in se bo v šoli ob različnih dejavnostih v resnici pripravljaj za življenje.

Vaši učitelji in vzgojitelji morajo biti vselej v takšni vlogi, da jim zaupate. Prav na medsebojnem zaupanju moramo graditi celotno naše delo. To je največja vrednost, ki pa lahko zaživi samo takrat, če se resnično zavedamo, kaj je samoupravljanje — odločanje človeka ob človeku o vsem v življenju!

Da učitelji in otroci zares uspešno sodelujejo, nam pove podatek, da so na šoli zaživele številne prostovoljne dejavnosti. Velika zasluga učiteljev je tudi v tem, da otrok nikamor ne silijo, jim ne izbirajo interesnih dejavnosti, ampak počno to otroci. Tako so si

mnoge krožke učenci izmislili sami. Učitelji pa so poskrbeli za organizacijo in mentorstvo. Niso pa le učitelji mentorji, ker so, denimo, tudi taki krožki, ki nujno zahtevajo zunanje sodelavce, kakor so gozdarji, gasilci itn.

Kako nastane neki krožek, nam pove naslednji primer. Na šoli ni bilo akvarijskega krožka, pa je

ustanovili še čebelarji, ljubitelji cvetja — združeni v cvetličarno, mladi gozdarji v drevesnico in gotovo bodo pogruntali še kakšno.

Vsebinske te šole je tako bogata, da bi jo le težko zajeli v prostor, ki nam je dan, zato le nekaj zanimivosti, kot so šolski radio, ki ga imajo na skrbi učenci sami, nadvse prijetna knjižnica odprte-

Razmah domišljije

Del knjižnice, kjer lahko otroci berejo, pišejo naloge ali se učijo

neka vnetežev prineslo majhen akvarij. Osnova je bila tu, šola pa je poskrbela za mentorja in kupila še en akvarij, seveda večjega in lepšega. Sicer pa je krožkov na šoli še toliko, da bi jih bilo treba urediti kar v seznamu. Pomembno je, da imajo učitelji posluš za potrebe in interese učencev in so pripravljeni pomagati. Ravnatelj je povedal, da so vsi kar se da aktivni in polni novih idej.

Na šoli imajo že dve »delovni organizaciji«, kjer so zaposleni učenci. Zdaj sta to hranilnica in prodajalna najnujnejših šolskih potrebščin. Z novim letom pa bodo pionirske delovne organizacije

ga tipa, kjer spet otroci sami izposojajo knjige, pa prijazna jedilnica. In so tu še sodobno opremljene učilnice.

Kako so pridni in zagnani, nam pove tudi podatek, da se z mnogimi dejavnostmi uveljavljajo izven šole na raznih tekmovanjih, kjer že posegajo po prvih mestih. Z novim šolskim letom pa načrtujejo še toliko izboljšav in novosti, ki jih zdaj v tako kratkem času pač ni bilo mogoče izvesti. Gotovo bodo uspešni, če bodo le učitelji premoogli toliko energije, kot je imajo zdaj, tudi na daljši rok. Mi jim tega želimo.

Z. Strgar

Radio ob petkih oddaja tudi top lestvico, ki jo vsak teden sestavijo učenci

DELO NEKATERIH SIS V LETU 1979

Občinska skupnost otroškega varstva je v letu 1979 posvetila posebno skrb vključevanju otrok v VVZ. Kljub prostorski stiski je bilo vključenih v vrtce približno 30 % več otrok kot predvideva srednjeročni program. V vrtce so sprejeli 843 otrok. Seveda pa občinska skupnost zaostaja v pridobivanju novih prostorov v centrih, kar pomeni, da ni možno zagotoviti varstva 100 otrokom, ki so tega nujno potrebni.

Vsi predšolski otroci so vključeni v malo šolo. Večina jih obiskuje celoletno malo šolo. V oddaljenih krajih je organizirana 120-urna mala šola. V skladu s posebnim programom je bilo v letu 1978 vključenih v cicibanovo šolo 230 otrok.

Občinska izobraževalna skupnost je z dograditvijo OŠ Koroški jeklarji pridobila dodatne prostore in s tem izboljšala učne pogoje učencev. V občini Ravne število oddelkov celodnevne šole zaostaja za ostalimi občinami v SRS in odstopa od plana za 76 %.

V letu 1978 je OIS 100 % povečala sredstva za nakup učbenikov, znižani so bili stroški podaljšane bivanja, večja skrb je bila posvečena modernizaciji pouka in izboljšanju materialnega stanja šol, šolske knjižnice pa so dobile več sredstev za svoje poslovanje. Še vedno pa je veliko število

učencev, ki so oddaljeni od šole več kot štiri kilometre, in morajo pot do šole in nazaj prepešati.

Delo telesnokulturne skupnosti je potekalo po načrtu. Aktivno se ukvarja s telesno kulturo prek 7200 občanov. V letu 1978 je bila zgrajena in dana v uporabo velika in sodobna telovadnica v Mežici, del sredstev je bil namenjen za ureditev nogometnega igrišča na Lešah, za popravilo manjših planinskih postojank in za nakup garderobe NK Peca. Poseben problem je predstavljalo sofinanciranje rednega vzdrževanja telesnokulturnih objektov.

Občinska zdravstvena skupnost je v letu 1978 sprejela nov samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva in tako postala finančno popolnoma samostojna.

V občini pride na enega zdravnika 1096 prebivalcev. V OZS Ravne je v letu 1978 uresničevalo svoje pravice 30.040 zavarovanih oseb.

Na področju zagotavljanja socialne varnosti v primerih, ko bolezen traja nad 30 dni, je bil v letu 1978 povečan odstotek nadomestila osebnega dohodka od 80 na 90 %. Število izostankov z dela zaradi nesreč pri delu narašča, zato bo treba izboljšati zdravstveno varstvo delavcev.

ljamo nezainteresiranost nekaterih delegatov. Dogaja se, da naše seje niso sklepčne, da delegati ne predelajo delegatskih gradiv in da ne prihajajo na seje delegacij. Vse to močno vpliva na uspešno delo tiste delegacije, v kateri je največ neresnih delegatov. Vse to tudi vpliva na uspešno delo krajevne skupnosti, v kateri so glavni nosilci krajsani sami.

»Kaj boste storili na Ravnah, da boste krajane, predvsem pa delegate pritegnili v delo delegacij?«

»Že pred časom, ko smo v tozde, ki z 0,5 odstotka sofinancirajo krajevno skupnost, razposlali v razpravo letošnji plan dela KS, nismo nanj dobili nobene pripombe. To si razlagamo tako, da je bil plan narejen bodisi dokaj objektivno ali pa o njem delavci niso razpravljali. Naloga krajevne skupnosti in KK SZDL je, da pritegneta k delu čimvečje število krajanov. Da bomo na tem področju čim bolj uspešni, raz-

mišljamo, da bi na Ravnah naše krajane občasno informirali s pomočjo krajevnega lista. Mislim, da za to so pogoji. Vsem je dobro znano, da je z novo ustavo in z našo socialistično ureditvijo glavni poudarek med drugim tudi na pravočasni in učinkoviti informiranosti.

Da smo sploh izvedeli na Ravnah, kako delujejo delegacije in kako se delegati udeležujejo sklicanih sej, smo pred nedavnim naredili analizo sej. Ta nam je med drugim pokazala, da so razen nekaterih delegacij bile seje v preteklosti nesklepčne. O tem bo morala svoje reči tudi KK SZDL kot ena glavnih nosilk družbenopolitičnega življenja v kraju, ki je predhodno evidentirala vse delegate. O odgovornosti posameznih delegatov bomo spregovorili tudi na eni od prihodnjih sej sveta krajevne skupnosti, saj ne moremo mimo tega, da predvsem komunisti ne bi bili dovolj aktivni družbenopolitični delavci.

F. Rotar

Da bi se razumeli

VRAŠČANJE V DELOVNO SREDINO

Osnovni pogoj za uspešno delo je ustrezna motiviranost delavca. Sodobna psihologija je mnenja, da so od cele vrste faktorjev, ki vplivajo na motivacijo, najpomembnejši medsebojni odnosi ljudi na delu, torej »psihološka delovna atmosfera«.

V vsaki delovni organizaciji, kjer dela večje število ljudi, lahko opazimo, da so nekateri med seboj bolj ali manj povezani, da so razvili določene odnose drug do drugega, do svojega dela in okolja, da tvorijo grupe; ali, kot pravi neki avtor: »Skupina je kot melodija, ni sestavljena iz zbira posameznih glasov, temveč iz njihovih medsebojnih odnosov.« Čim bolj skladna so razmerja med glasovi, lepša je melodija, čim bolj skladni so odnosi med posamezniki v skupini, bolj uspešna je skupina kot celota.

Kdaj in kako uspešno bo delavec lahko pričel delati, je odvisno od tega, kako in v kakšnem času se bo vključil v delovno sredino. Čimprej se mora zvesti v delo delovne skupine in se zliti z njo v kolektivno enoto.

Poglejmo, kakšne težave ima delavec pri vraščanju v novo okolje. Novo sprejeti delavec prihaja v zanj popolnoma novo okolje, med nove ljudi in normalno je, da se nahaja v težavah, v nekakšnem stanju podrejenosti in negotovosti. Ne pozna dela, organiziranosti delovnega procesa, delovnih zadolžitve, ne ve, kako ga bodo sprejeli sodelavci, kakšna pravila ravnanja so značilna za skupino, v kateri bo pričel delati itd. Kdaj se bo tega občutka negotovosti in podrejenosti znebil, ni odvisno samo od njega, ampak tudi od sredine, v katero je prišel. Jasno je, da vsaka skupina na novo sprejete člane gleda z nezaupanjem, da ponekod tak nov član postane tudi objekt izkoriščanja, izživiljanja, in če delavec v tej začetni fazi nima ustrezne pomoči, bo sam te težave težko prebrodil.

Kako lahko takemu delavcu pri nas pomagamo? Prvo in najvažnejše je, da od delavca dobimo čimveč podatkov, ki so pomembni za njegovo bodoče delo in življenje. Najprej se z njim sreča psiholog, ki v razgovoru poskuša dobiti čimveč podatkov o njegovih dotedanjih delovnih izkuš-

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

Neodgovorni delegati v KS Ravne

Na krajevni skupnosti Ravne smo tokrat prosili tajnico **Avgušto Dokl** za razgovor. Predvsem je spregovorila o najbolj aktualnih nalogah iz dela in življenja KS.

»Kljub temu da so Kotlje dobile pred nedavnim samostojno krajevno skupnost, imajo Ravne še vedno dokaj veliko KS s precejšnjimi nalogami in tudi težavami. Prav zato je ena glavnih naslednjih nalog naše krajevne skupnosti, da iz sedanje izoblikujemo štiri nove manjše krajevne skupnosti, in sicer: na Javorniku — Šanceh, na Čečovju, v starem delu mesta in na Janečah — Dobji vasi. Prav glede vsakdanjih problemov, ki se kopičijo v teh zaselkih, bodo nove KS lahko bolj učinkovito delovale in reševale probleme. Na drugi strani pa bodo krajsani reševali in razpravljali resnično le o svojih lastnih zadevah in se ne bodo npr. ukvarjali Čečovčani s problemi Javornika ali obratno. Menim, da bo potem med krajsani več zanimanja in da se bodo z večjo voljo vključevali v krajevno samoupravo. V KS Ravne imamo že sedaj ustanovljeni dve vaški skupnosti, in sicer v Reka grabnu — Tolstem vrhu in na Dobrijah. Obe imata že izdelane svoje programe dela in že nekaj časa delujeta dokaj aktivno.«

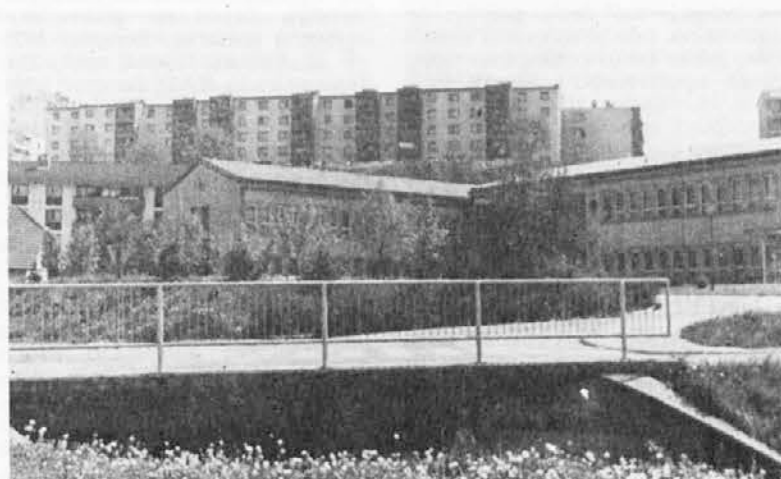
»Pravite, da na Ravnah opazate nezainteresiranost krajanov za

delo in življenje v krajevni skupnosti in kraju?«

»V taki krajevni skupnosti, kot jo imamo na Ravnah, je zelo težko za delo v KS zainteresirati večje število krajanov. Še vedno namreč prevladuje med njimi mišljenje, da je krajevna skupnost tista, ki mora reševati med drugim tudi probleme s področja komunalne ureditve. Kljub temu da smo v preteklosti že veliko govorili in tudi pisali, kakšno vlogo imajo sedaj krajevne skupnosti in da smo za to v Mežiški dolini pred nedavnim ustanovili komunalno podjetje, ki opravlja vsa dela s področja komunale in da na drugi strani imamo tudi SKIS, ki je odgovoren za komunalno ureditev, na krajevno skupnost prihajajo krajsani Raven in bližnjih zaselkov in hočejo svoje želje in težave rešiti pri nas. Res smo zaposleni med drugim tudi za to, da ustrečemo krajsanom ter da jim svetujemo. Krajsani bi tudi sami morali pokazati več zanimanja in sodelovanja, kot ga sicer. Prav bi bilo, da tudi sami poiščejo pot do rešitve, kamor jih po navadi napotimo tudi mi.«

»Zadnje čase je na Ravnah slišati, da niste zadovoljni na krajevni skupnosti in KK SZDL z delom delegacij in delegatov. Kako je s tem?«

»Res je, da z delom delegacij in delegatov nismo preveč zadovoljni. Že nekaj časa namreč ugotav-

K zdravstvenemu domu

v njih čutiti utrip doživetij, ki izvirajo iz pesnikovega družinskega življenja.

PREVODI

Joseph Joffo, Vrečka s frnikulami, roman, MK, Ljubljana, 276 str., 148 din.

Joffo je po rodu Žid, sicer pa eden zelo znanih pariških frizerjev. O svoji knjigi je dejal: »Na podlagi spominov iz časa, ko mi je bilo deset let, sem zapisal zgodbo, ki sem jo doživljal med zavzetjem Francije.

Zakaj sem napisal to knjigo? Privrela je iz mene kot nekaj samoumevnega, morda sem jo potreboval. Zadošča mi, če jo bo prebral moj sin.« No, prevod je tu in brali jo bomo tudi mi.

Heinrich Heuthaler, Zdravilna zelišča, priročnik, ZTT, Ts, 488 str., 320 din.

Knjiga je sistematična in pregledno urejena. Zaradi boljše razumljivosti je tudi bogato ilustrirana. Daje številne uporabne nasvete, hkrati pa venomer opozarja, da je tudi pri zdravljenju z zdravilnimi rastlinami potrebna kar največja previdnost.

Sami gradimo počitniško hišico, TZS, Ljubljana, 147 str., 80 din.

Stara modrost je, da je ena najbolj zdravih gradenj prav lesena hiša, zato so v knjigi opisana le tista dela, s katerimi se pri gradnji take hiše največkrat srečujemo.

Gotovo bo dobrodošla vsakomur, ki se je odločil za samostojno gradnjo hišice v naravi.

(Po Knjigi 79)

PLASTIKE MILENE BRANISELJ-KRAJC

23. maja je bila v ravnem Likovnem salonu razstava plastik akademske kiparke Milene Braniselj-Krajc ter fotografij članov MKUD gimnazije Ravne na črni Titove štafete.

Kiparki, ki je oblikovala letošnjo štafeto palico, se je hitro izpolnila želja, da bi delala z ravnem jeklom. Od besed do razstave je bila razmeroma kratka pot.

O njenem delu je ob otvoritvi umetnostna zgodovinarica Vilma Praprotnik med drugim povedala tole:

»Razpoznavna človeška figura se je v plastikah Braniselj-Krajcve izničila. Namesto nje se pojavljajo brezimni liki, sestavljeni iz vertikal, horizontal, diagonal, krožnic, vib. Tudi sedaj je gledalec soustvarjalec in celo več — nepogrešljiv akter, ko z dotikom, dihom ali prožilcem požene plastiko v gibanje, kroženje ali ni-

hanje. Plastika ne živi več sama v sebi, tudi proces gibanja ni ujet v trenutek mirovanja. Ne more biti več statična, toga, delana le za en izbran pogled ali več takih pogledov. Ni več potrebno, da jo opazujemo od različnih strani ali da jo obhodimo. To pot lahko gledalec miruje, plastika pa se z gibalnimi procesom sama ustvarja, menja, pri tem zajema prostor in se njeni vizualni učinki lahko še stopnjujejo z igro svetlobnih, barvnih in morda celo slušnih efektov.

Plastika take vrste terja nove materiale in že dane oblike, kot so vzmet, vzmetno pero, ki jih je treba samo na novo urediti, razpostaviti. Tokrat ne govorimo več o »božanskem« ustvarjalnem procesu, tudi ne o »poeziji« likov, bolj upravičeno govorimo o prozi razumnega, iskateljskega, znanstvenega pristopa. Ustvarjalni proces je tedaj predvsem v do-

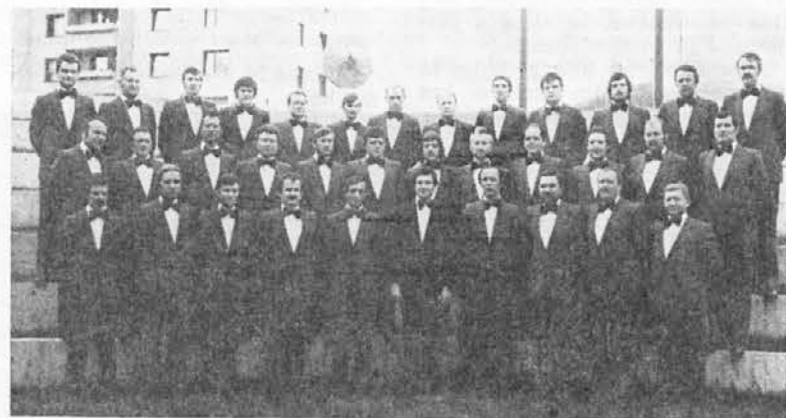
slednem prevrednotenju izročila, izvirnosti zamisli izdelanega projekta. Za izvedbo pa je potrebna trezna, znanstvena misel, poznavanje tehnologije, fizikalnih zakonov in materiala. Znanost in umetnost ali umetnost in znanost si podajata roke. Medsebojna uglašenost je tisti imperativ, ki

pelje v svet kinetičnega kiparstva, to je kiparstva gibanja ali gibanja v kiparstvu. V tak svet stopajo s pričujočo razstavo tudi plastike Milene Braniselj-Krajc. Zanimanje občinstva je bilo precejšnje, železarna pa je enkrat več izpričala posluš za umetnost. N.

PESEM SKOZI DESETLETJA

Kje že je tisti čas, ko so fantje hodili v toplo noč prepevat o ljubezni svoji ljubi, ki je tiho poslušala, sloneč na oknu, ali pa jih je bilo več in so se hihitale ter zbadale fante. Toliko daleč nazaj je

Ob deseti obletnici, ki je bila 1. junija, so imeli celovečerni koncert na Ravnah. Izdali so spominski almanah skupaj z zborovsko značko. Samo oni vedo, koliko trdega dela je bilo treba, koliko

Moški pevski zbor Fužinar

to, da generacija, ki danes študira ali je že začela s delom, tega ne pozna več. Dandanes je petje slišati po gostilnah in planinskih kočah in v obeh primerih je to bolj kričanje kot petje pa še tako je, da pevci le redko znajo vse besedilo, komaj kitico, dve, več le kak posameznik. Zato je dobro in prav, da imamo namesto fantovskih podoknic pevske zbornice, ki nam ohranjajo lepo domačo pesem. Kdo jih ne posluša rad!

V naši dolini se lahko pohvalimo s pevsko tradicijo in tudi s kvaliteto. Mednje spada moški pevski zbor Fužinar, ki letos praznuje desetletnico svojega »rojstva«. Začetki so bili skromni, a poglavitno je, da so začeli. Ustanovitelji so bili Gerdež Rudi, Jelen Ivan, Satler Alojz in Krivec Viktor, ki je bil takrat pevovodja, vendar mu bolezen ni dala miru in je moral zbor pustiti. Leta 1972 je zbor prevzela Monika Plestenjak, ki je delo vzela nad vse resno, zato uspehi niso izostali. Na prvi pogled je bilo nekam čudno, da vodi ženska moške, pa vendar ni to nič nenavadnega. Ob petletnici je sama dejala: »V mrtve note in črke je treba vlti življenje, jim dati svoja občutja. In zakaj tega ne bi zmogla ženska?«

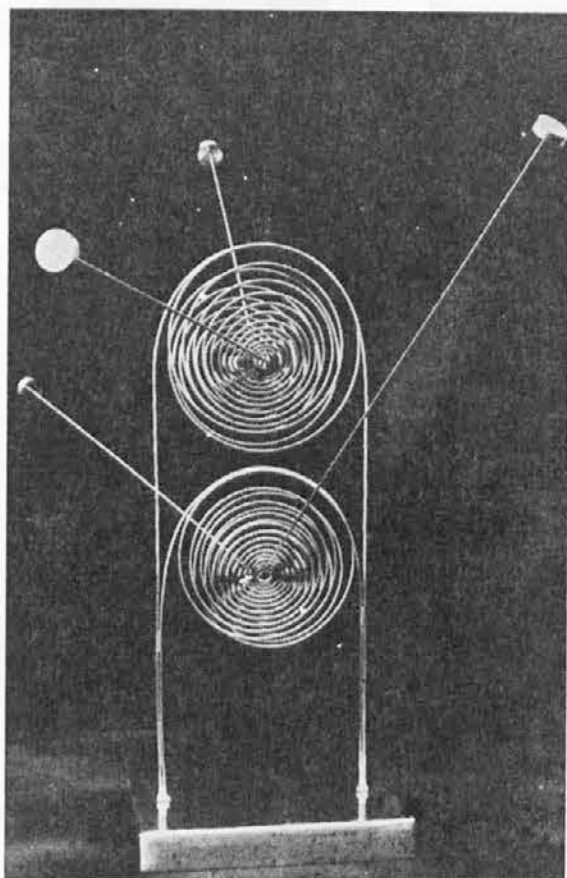
Z njo in ob njej je torej zbor dolga leta rasel, se številčno nekajkrat povečal, saj jih je od prvih dvanajst nastalo štirideset in kajpak, zbor je tudi umetniško zorel. Uspehi in nastopi so se kar vrstili. Sodelovali so na vseh praznikih v občini in kraju, se srečevali s tujimi zbori, bili na televiziji in snemali za radio. Kdo bi naštel vse koncerte, ki so jih imeli v svojem desetletju! Res pa niso hodili na tekmovanja, ki so nekakšna viza za nastope v tujini. Je pa vse to še pred njimi. Letos bodo prvič sodelovali na prireditvi »Naša pesem 79«, kar jih bo uradno uvrstilo v neko kvaliteto skupino.

vztrajnosti, da so dosegli tak jubilej. Saj težav ne manjka. Tako velik zbor se obdrži le, če so pevci resni, in ti so, kajti včasih je udeležba na vajah tudi stoodstotna. To pa ni od muh, če vemo, da je to predvsem zbor samih delavcev, ki delajo na več izmen. Mnogi so si pripravljali zadelati ure, da lahko obiskujejo vaje, včasih gre pa kar dopust. Letos, ko smo v železarni postrili kriterije za razne odsotnosti, imajo včasih kar hude težave, preden kdo dobi prosto za koncert ali generalko. Tudi z denarjem ni preprosto. Nekaj sicer res dobijo, kljub vsemu pa se je zgodilo, da so si morali sami kupiti koncertne obleke. Pravijo, da nekako ni pravega posluha zanje, ko gre za finance, čeprav je zbor že afirmiran.

Pred nekaj več kot letom dni so dobili novega zborovodjo profesorja Čepina. O njem vedo povedati same dobre stvari, le žal jim je, da je toliko zaseden, da včasih kar težko pridejo skupaj. Seveda vsak zborovodja prinese nekaj novega, tako so zdaj nekoliko spremenili repertoar. Je več umetnih pesmi, ki so mnogo zahtevnejše od preprostih, a lepih narodnih. Odziv mladih je zdaj zelo aktualen. Čim več bo dobrega »materiala«, tem bolj bo kvaliteto delo zborovodje. Mladi delavci naj bi se čimbolj vključevali v ta delavski zbor, ki združuje kovače, valjarje, topilce, brusilce itn. Saj ni treba veliko, le zdrav glas, posluš in veselje.

Deset let nekega dela je dolga doba, so vmes krize in uspehi, vse pa je mogoče prebroditi z vztrajnostjo. MPZ Fužinar je dokazal, da to zmore in pred njim so še mnogi koncerti. Ob njihovi desetletnici jim čestitamo z željo, da bi še naprej uspešno delovali.

Z. Strgar

Milena Braniselj-Krajc, Gibljivi objekt, prokrom

Učimo se preprostega izražanja

(Nadaljevanje)

BARVITOST S PRIMERAMI

Vsak od nas je že slišal kdaj izrek: **ena slika pove več kot 1000 besed.**

Toda to geslo ne velja samo za predavanja, ki jih je možno dobesedno oživiti z grafikoni in skicami. Tudi govorno in pisano besedo lahko oblikujemo bolj živo in nazorno, in sicer s primerami in prisposodobami.

»Njene oči so bile globoke in skrivnostno modro zelene kot gorsko jezero.« — To je kič iz slabih ljubezenskih romanov.

Pravo nasprotje pa je definicija:

»Njene oči so imele barvni odtenek RAL 34567.

Ce je bila prva primera kičasta, pa je ta suhoparna kot

(napišite, kakšna je!)

Mnoge besede v jeziku so nastale s primerjanjem neposrednega, naravnega vtisa in zvočno izraznimi možnostmi našega glasu. Poskusite si živo predstavljati piščanca, ki se peče v pečici. Izgovorite glasno: **cvrči!**

Ogenj v peči **prasketa**. Voda **šumi**. Krava **bóli**. Mačka **piha**. Takšni in podobni primeri naj vam izostrijo uho. Zavedeli se boste, da lahko jezik prav dobro izrazi čustvene vtise.

Kdor se hoče dobro izražati, se mora naučiti pravilno dojeti in oblikovati razen **pomena** še **zven** besed. Zato sledijo vaje, v katerih si moramo izmišljati primere. Čim bolj nenavadne bodo, tem bolje!

Primer: Detektivski roman je v primerjavi s telefonskim ime-

nikom kot igrani film in spomin-ska fotografija maturantov.

Hiša je v primerjavi s šotorom kot

Voda in led sta kot

Dopust in delo sta kot

Časopis je v primerjavi s knjigo kot

Jeza je v primerjavi z veseljem kot

Rast je v primerjavi z napredkom kot

Vzrok je v primerjavi s posledico kot

Seks je v primerjavi z erotiko kot

Radio je v primerjavi s televizijo kot

Kolo je v primerjavi z mopedom kot

Red je v primerjavi z dlakopcepstvom kot

Krema je v primerjavi s kožo kot

Flavta je v primerjavi s tajfunom kot

Škatla je v primerjavi s pokrovom kot

Ce vam bodo primere uspele in nam jih boste poslali, bomo najbolj domiselne objavili.

(Se nadaljuje)

NESREČE PRI DELU

Ivan Kuzma, TOZD kovačnica — pri brušenju osov in razneslo brusilni kolut na brusilnem stroju, pri tem mu je poškodovalo palec desne roke.

Stefan Rožej, TOZD kovačnica — pri adjustiranju kovanca se mu je ta preotalil na levo nogo in mu poškodoval stopalo.

Ivo Sirovina, TOZD valjarna — pri odlaganju veza vročih gredic so ga žerjavne klešče udarile po levi roki.

Milan Jovič, TOZD valjarna — pri obračanju gredice na mizi brusilnega stroja mu je stisnilo palec desne roke.

Janez Knap, TOZD kovačnica — pri nastavljanju šablonskega merila na kovanec si je poškodoval palec desne roke.

Senahid Arnautovič, TOZD valjarna — pri obračanju gredice s pomočjo kavla mu je ta zdrsnil z gredice, pri tem si je poškodoval sredinec desne roke.

Karel Močilnik, TOZD kovačnica — pri zapenjanju kovanca s polavtomatičnimi kleščami se mu je sosedni kos skotalil na desno nogo ter mu poškodoval nart in tretji prst.

Miha Laznik, TOZD jeklolivarna — pri izpraznjevanju livarskega kalupa je z desno nogo zadela ob livarski okvir ter si jo poškodoval.

Franc Priteržnik, TOZD valjarna — pri žigosanju žarjenega valjanega materiala mu je brizgnila škaja v desno oko.

Franc Vovk, TOZD valjarna — med valjanjem je dobil desno nogo med valjčnico ter talno ploščo, pri čemer mu je poškodovalo nart in prste.

Leopold Močnik, TOZD jeklolivarna — pri kontroliranju modelov v kovinski delavnici mu je od brusilnega stroja priletel tujek v oko.

Maks Šmon, TOZD jeklarna — pri kontroliranju livnega sistema mu je zdrsnilo s kobile, pri čemer si je poškodoval desno nogo.

Mirsad Fuško, TOZD valjarna — pri nakladanju veza gredic mu je žerjavna veriga stisnila sredinec desne roke.

Marjan Klanšak, TOZD kovačnica — pri razsekovanju kovanca ga je ročaj sekire udaril po sredincu desne roke.

Štefan Krajnc, TOZD transport — pri privezovanju bremena na žerjav ga je jeklana vrh stisnila za mezinec desne roke.

Vinko Kuršič, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — pri brušenju izvrtine na obdelovancu z ročnim brusilnim strojem na zrak je dobil obruske v oči.

Kristijan Hribernik, TOZD komerciala — pri embaliranju nožev v zaboj mu je ta zdrsnil, pri čemer se je urezal v sredinec leve roke.

Franc Hribernik, TOZD komerciala — med zlaganjem ploščatega železa ga je stisnilo za sredinec desne roke.

Franc Zvonko, TOZD elektrotehniške storitve — med pripenjanjem verige na kovinski drog kablanskega bobna se je ta naslonil na zid, pri čemer mu je boben stisnil sredinec in prstanec na levi roki.

Ferdo Sekolovnik, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — na ploščinskem brusilnem stroju ga je pri nastavljanju dolžine hoda na stroju nastavek stisnil za kazalec na levi roki.

Božo Štalekar, TOZD pnevmatični stroji — pri preizkušanju nabijalnika se je delovni bat odbil od tlaka in udaril delavca po stopalu leve noge.

Adolf Zih, TOZD stroji in deli — pri snemanju primeža z delovne mize mu je ta zdrsnil na kazalec desne roke in mu ga poškodoval.

Edvard Vamlek, TOZD stroji in deli — pri čiščenju ostružkov mu je eden padel nad desno oko in ga urezal v veko.

Branko Lazar, TOZD vzmetarna — pri prebijanju lukenj za vezi sta se zamaknila prebijalni trn in matrica. Trn je zadela v matrico in odlomil drobce, ki je ponesrečencu obtičal v vratu.

Kristina Ferenc, TOZD stroji in deli — pri izpenjanju matrice iz delilnega aparata se je s kladičkom udarila po zapestju desne roke.

OLGA PODOJSTRŠEK

Vzmetarna je konec letošnjega vročega maja izgubila sodelavko **Olgo Podojstršek**, staro komaj 44 let.

Lahkega življenja ni imela, saj se je prvič zaposlila v železarni kot pomožna delavka že leta 1949, stara komaj 14 let. Potem je po vrsti delala v skladišču modelne mizarne, v vzmetarni, v gradbenem oddelku, opravila izpit za PK — žerjavovodkinjo ter se ustala v vzmetarni kot vrtalka vzmetnih listov, kjer je delala do svoje bolezni, od katere si ni več opomogla.

Bila je ena tistih delavk, ki se ne ustrašijo nobenega dela, niti dela pri pečeh ne. Dokler je bila zdrava, je bila pridna in vestna.

Ko so sodelavci zvedeli, da je umrla in so ji prižgali svečko za slovo, so se je spomnili vesele in včasih malo hudomušne. Pospremiti so jo k zadnjemu počitku na Barbari in izrekli iskreno sožalje hčerki Nataliji.

Ganljivo je bilo to zadnje srečanje, od srca so prišle besede tov. Levovnika in v srca so segli njegovi verzi:

»V življenju pride čas,
ko treba je jemat' slovo,
v življenju pride čas,
ko solžno je oko.«

Pokožno Olgo bomo ohranili v lepem spominu.

Mrtve gube

REKREACIJA IN ŠPORT

Tekmovanje delavcev elektro-tehničnih storitev v streljanju

V tekmovalstvu z zračno puško je nastopilo 26 posameznikov. V skupini do 35 let je zmagal Zlatko Rošar — 151 krogov, pred Lesičnikom in Osojnikom, med starejšimi je bil najboljši Stefan Kordež s 135 krogi, drugi je bil Pečolar, tretji pa Günter.

V ekipni konkurenci je bila prva elektro delavnica kovačnice pred delavnico valjarne in je kladne. V ekipnem mnogoboju za leto 1979 vodijo elektriki iz valjarne z 280 točkami pred delavnico jeklarne 250 in delavnico kovačnice, ki ima 240 točk.

Nogomet

V 15. in 16. kolu koroške članske lige so bili doseženi naslednji rezultati:

Leše—Radlje 5:2, Korotan—Fužinar 1:3, Peca—Ojstrica 2:2, Holmec—Akumulator 2:2, Fužinar—Radlje 5:0, Akumulator—Korotan 2:0, Leše—Holmec 1:1, Ojstrica—Slovenj Gradec 3:2.

Kandidati za prvaka osvajajo planirane točke še naprej. Vodi Fužinar s 23 točkami in tekmo več, druga je Ojstrica z 22 točkami, tretji pa Akumulator, ki je zbral 20 točk.

Ojstrica—Kladivar 4:1

V tekmovalstvu za jugoslovanski pokal je Ojstrica kot zmagovalca koroške regije v Dravogradu premagala prvaka celjske regije Kladivarja s 4:1.

Selekcija Koroške—Šmartno 2:1

V selekciji Koroške so igrali igralci sedmih klubov in zasluženno premagali republiškega ligaša ekipo Šmartna z 2:1. Zadetka sta dosegla Radikovič in Pečnik.

Tekmovanje veteranov

Veterani železarne Ravne so igrali dve tekmi z veterani mariborskega Železničarja. Prvo srečanje na Ravnah so naši izgubili

Trening

s 7:3, povratna tekma v Mariboru pa se je končala neodločeno 2:2. Kratek komentar: na Ravnah smo imeli slabega vratarja, v Mariboru pa je branil Skitek. Za veterane so igrali: Golob, Stefanovič, Rožič, Skitek, Tasič, Košuta, Praznik, Krajger, Vauče Gusti, Jezernik, Savič, Pangrac in Novkovič.

Koroški alpski smučarji v selekciji SFRJ

Pododbor za kvaliteto pri Smučarski zvezi Jugoslavije je določil selekcijo za tekmovalno sezono 1979/80. Med izbranci je kar pet koroških smučarjev, ki bodo tekmovali v državni selekciji.

V B reprezentanci Jugoslavije je Andrej Stefanovič, ki je v pretekli sezoni s svojimi dobrimi rezultati opozoril naše strokovnjake, da je sposoben za uspehe tudi v mednarodni konkurenci. Ker si je v pretekli sezoni prismočal tudi FIS točke, bo v naslednji sezoni nastopal na tekmah za evropski pokal.

V mladinski reprezentanci je naš perspektivni smučar Miran Stefanovič, ki je s to uvrstitvijo dobil možnosti za večji vzpon.

V pionirski selekciji pa so Boris Maklin in Dušan Žagar z Raven ter Željko Pustoslemšek iz Mežice.

Pet kandidatov v selekcijah je priznanje in hkrati dokaz, da se alpsko smučanje pri nas ponovno vzpenja. Razvoj tekmovalca je v glavnem odvisen od pogojev, ki jih ima v klubu, v katerem vadi. Največ zaslug za ponovno afirmacijo alpskega smučanja pa ima brez dvoma prizadevni trener Jaka Valtl, ki je že v preteklosti vzgojil več odličnih smučarjev — reprezentantov.

Plavalci Fužinarja v Porurju

Na velikem mednarodnem plavalnem mitingu v Neheim-Hüstru v ZRN je tekmovalo nad 200 plavalcev iz desetih evropskih držav. Plavalna ekipa Fužinarja je štela le šest tekmovalcev, ki pa so odlično zaplavali in osvojili kar 20 kolajn v svojih kategorijah. Maja Rodič je bila ponovno najuspešnejša in je osvojila kar tri prva mesta. Po dvakrat sta zmagala Miran Kos in Andreja Cesnik. Zlato kolajno sta še osvojila Tomaž Rodič in Dimitar Vočko, Andreja Brumen je bila dvakrat druga v prsni disciplini tik za Majo Rodič.

Odbojka

Ob 20-letnici športnega združenja BOR je bil v Trstu mednarodni ženski in moški odbojkarški turnir. V ženski konkurenci so igralke Fužinarja potrdile, da so v odlični formi in zasluženno premagale vse nasprotnice — Halada iz Madžarske, Yunior iz Torina in domači Bor. V moški konkurenci je zmagal Metalac iz Siska, ki je v odločilnem srečanju premagal Fužinar s 3:1.

Učenke ravnskih osnovnih šol so postale republiške šolske prvakinja. V finalnem srečanju so brez težav s 3:0 premagale vrstnice z Bleda.

Namizni tenis

V Ptuj je bilo ekipno prvenstvo Slovenije za pionirke. Prvo mesto so osvojile mlade igralke Fužinarja v postavi: Barbika Logar, Ingrid Trbižan in Simona Šipek. Na prvenstvu pionirjev, ki je bilo v Ljubljani, pa so bili igralci Fužinarja četrti. Fantje Fužinarja so tekmovali v postavi: Auprih, Kaker, Vrečič in Ozmeč.

Atletika

V petih slovenskih atletskih središčih so bile kvalifikacije mlajših mladincev in mladink za atletski pokal Slovenije. V Celju

Do zmage

so tekmovali tudi atleti Koroškega atletskega kluba in osvojili naslednja mesta:

Mladinci: Hovnik je bil prvi v teku na 100 m in Rozman prvi na 400 m, Kadiš je osvojil drugo mesto pri daljavi, štafeta 4 x 100 m je bila prav tako prva.

Mladinke: Sredemškova je zmagala v tekih na 100 in 200 m, štafeta 4 x 100 m pa je osvojila tretje mesto. S. F.

SIPS '79

27. aprila praznujejo občani Bosanske Dubice občinski praznik, na katerega se vsako leto temeljito pripravijo. Letos so se v praznovanje vključili tudi taborniki odreda »Avdo Čuk«. Organizirali so SIPS '79 — »srečanje tabornikov — pozdrav svobodi«. K sodelovanju so povabili tabornike iz vse Jugoslavije. Našo občino smo zastopali taborniki odreda »Koroški jeklarji«.

Že tri tedne pred srečanjem smo se začeli pripravljati za tekmovalne v orientaciji in ostalih panogah taborniškega partizanskega mnogoboja. Z veliko nestrpnostjo smo pričakali 26. april, dan našega odhoda. Potovali smo z vlakom in 27. aprila zjutraj prispeli v Novsko. Po treh urah čakanja na vlak smo krenili v Dubico, ki nas je pričakala v jutranjem soncu. V Bosansko Dubico smo prišli precej utrujeni, saj je bilo za nami 8 km »zajtrka« po makadamski cesti. Tu smo si najprej privoščili pravi taborniški zajtrk, ki smo ga delili s taborniki iz Svetozareva.

Občudovali smo deročo Uno, ker še nismo vedeli, da že več ur narašča in da zaradi poplav prestavlja tabor na varnejši kraj. Po urici počitka nas je popoldne čakala prva preizkušnja — tekmovalanje v ilegalcu. Naloga ni bila pretežka, težave pa so nam delali abeceda in znaki iz srbohrvatskega jezika. Zvečer smo zakurili taborni ogenj, ki pa zaradi popoldanskega dežja ni najbolj uspel. Kar hitro smo odšli v šotore in zaspali.

Naslednje jutro je zvok piščalke zbudil tudi največje zaspance. Po telovadbi smo se začeli pripravljati na orientacijski pohod. Predtem smo imeli pregled opreme, ki je za nas nekaj novega. Tudi deževati je začelo. Po prvem preverjanju znanja iz topografije in risanja karte smo krenili na 26 km dolgo pot. Obšli smo Bo-

sansko Dubico in obiskali zgodovinsko obeležje pod Kozaro. Opravili smo vse zahtevne naloge in se po šestih urah vrnili v tabor.

Tretji dan so nas gostitelji peljali v Jasenovac, kjer smo si ogledali taborišče in film, ki ga nihče od nas ne bo mogel pozabiti. Popoldne smo nestrpnost pričakovali razglasitev rezultatov. Dosegli smo uvrstitev na 3. mesto, česar se nismo nadejali. Posebej veseli smo bili priznanja, ki smo ga dobili kot najbolj disciplinirana ekipa. Tako je bil naš trud poplačan, opravičili pa smo tudi zaupanje v naše delo.

Ob odhodu iz Bosanske Dubice nam je stari profesor rekel: »Pozdravite mi vse Slovence od tistih izpod Kozare, kjer matere ne rodijo izdajalcev!«

Polifem

TABORNIKI, ZBOR! POZDRAV TITU!

V počastitev dneva mladosti smo se taborniki Jugoslavije povezali v enotni akciji. Na poziv, ki ga oddajajo vse radijske postaje, smo se 24. maja zbrali pred internatom, kjer imamo klubsko sobo. Od tod smo krenili na pohod, katerega cilj je bil Navrški vrh. Na poseki smo pripravili kres, h kateremu so prišli tudi novo sprejeti mladinci. Pogled s poseke na okoliške hribe je bil dokaj klavrn, saj so bili zaviti v temo. Vzdušje ob kresu je bilo prijetno, čeprav so nam manjkali glasbeniki.

Polifem

V soboto, dne 23. junija 1979, bo pohod slovenskih železarjev na Peco. To je že četrty, da se bomo zbrali na naši koroški gori — Peci železarji iz vse Slovenije. Povabili smo tudi naše sodelavce iz vseh podjetij združenega podjetja slovenskih železarn. Prav tako vabimo, da se pohoda na Peco udeleži čim več železarjev z Raven.

Prijave bodo zbirali športni referenti temeljnih organizacij in delovnih skupnosti. Zbirališče in odhod je izpred upravnega poslopija železarne Ravne ob 7. uri zjutraj.

Na Peco se bomo odpravili iz doline Tople od Burjaka do planinske kočice in dalje na vrh. Se-stop pa bo zopet v dolino Tople, kjer bo pri Končniku prirejeno za vse udeležence pohoda zaključno srečanje. Vsi bodo prejeli spominsko značko. Za varnost in udobje na pohodu bodo skrbeli planinski vodniki in gorski reševalci.

Ravenski železarji — planinci, ne zamudite priložnosti, udeležite se pohoda na Peco in v dolino Tople, ki je v tem pomladnem času najlepša in najbolj mikavna!

Franc Telcer

OBRAMBNI DAN

Taborniki odreda »Koroških jeklarjev« smo 24. 5. 1979 v sodelovanju z ravnateljstvom posebne osnovne šole organizirali obrambni dan za oddelke od 3. do 8. razreda. Pot nas je vodila do repača pri muzeju, kjer je bila KT 1. Po markirani poti smo prek poseke krenili na KT 2, ki je bila na Navrškem vrhu ob spomeniku. Gozdna pot nas je vodila do Lubasa, kjer je bila KT 3. Zaradi neuvidevnosti domačinov, ki so hodili po tej poti, smo imeli določene težave, ker so nam obračali potne znake. Od Lubasa smo krenili proti Mihevu, kjer je bila KT 4. Makadamska cesta nas je pripeljala do KT 5 na Srotneku. Cilj pa je bil pri Jovanovičevem spomeniku na Preškem vrhu. Na cilju nas je čakala obilna malica, organiziran pa je bil tudi miting. Zaradi nesporazumov, ki so nastali pri organizaciji obrambnega dne, smo morali povabiti tovariša Tevža, da nam je razkazal dve lovski puški, saj nam za to odgovorne osebe niso priskočile na pomoč.

Polifem

60 LET DTV PARTIZAN

Ko obhajamo različne obletnice, se jih spominjamo tako, kakor teče življenje ter ob njih obujamo vtise in dogodke, ki so jih pustili v nas. Naše društvo je ta visoki jubilej proslavilo na dostojen in skromen način s svečano akademijo, ki je bila 26. maja 1979 na Ravnah na Koroškem. Poleg tega je izvedlo tudi odbojarski turnir, na katerem je sodelovalo šest moških in pet ženskih ekip. Pri moških je zmagal Partizan Mežica, ki je v finalni tekmi premagal Partizan Črna z 2:0. Pri ženskah pa je zmagala ekipa iz Črne, ki je s težavo premagala ekipo z Raven z 2:1.

Osrednja točka proslave je bila vsekakor telovadna akademija, na kateri sta nastopili poleg domačih članov društva tudi republiška ženska in moška vrsta. Predvsem slednji so prikazali lepo telovadbo — ženske na dvovišinski bradlji, moški na drogu, skupno pa v akrobatiki. Med našimi člani so prisrčno izvedli igrice naši najmlajši, zelo uspešne pa so bile tudi druge točke, kot so moški na bradlji, vaje pionirk in ritmične vaje, ki so jih izvedle mladinke. Za boljše in lepšo izvedbo vaj pa je zelo uspešno poskrbel vokalno instrumentalna skupina KORA z Raven.

Mislimo, da že sama obletnica, to je šestdeset let, pove, da je telesna vzgoja na Ravnah poleg dela v železarni tudi tista oblika dejavnosti, ki združuje mlado in staro ter razveseljuje ne samo jeklarje, temveč tudi rudarje in gozdarje. Po sedanjem konceptu se društvo veliko ukvarja z rekreativnim življenjem vseh struktur naših občanov, še vedno pa je zelo priljubljena športna gimnastika, v zadnjem času pa pred-

Odbor in vadniški kader DTV Partizan Ravne

vsem pri ženskah ritmična gimnastika.

Želja našega društva je, da bi se čim več članov naše krajevne skupnosti ukvarjalo z rekreacijo in se s tem odtegnilo hitremu tempu industrializacije, ki povzroča monotono življenje, slabo počutje in ne nazadnje tudi nižjo produktivnost dela.

Ker so pogoji za vse zvrsti športne in rekreativne dejavnosti na Ravnah enkratni, bi bilo pridobljene dobrine, katere nam je omogočilo združeno delo, nespačetno zanemarjati. Zato ob tej priliki pozivamo vse občane naše krajevne skupnosti, da se v čim večjem številu poslužujejo vseh vrst rekreativnega življenja in s tem pomagajo k še večji krepitvi samih sebe in celotne družbe.

Predsednik
Franc Košak

KAKO NAJ VODILNI RACIONALIZIRAJO SVOJE DELO

Američani so ugotovili, da vodilni delavci v gospodarstvu porabijo 80 odst. delovnega časa za postranska ali rutinska opravila in le 20 odst. za pomembna in ustvarjalna. Drug podatek pravi, da jim vsakih 8 minut zvoni telefon. Izpostavljeni so povodni papirja in sejam z nepreciznimi dnevnimi redi.

Iz teh raziskav so nastali naslednji nasveti za direktorje in menažerje:

1. pomembna vprašanja imajo prednost,
2. ne opravljajte vsega dela sami,
3. klepetave obiske je treba skrajšati,
4. uvedite uro miru,
5. dobra tajnica pomaga štediti čas.

Na koncu pa še nekoliko humorističen nasvet: prednji dve nogi stola za obiskovalce je treba toliko skrajšati, da ti pri sedenju kar naprej ležejo navzdol. Baje so potem obiski zelo kratki.

IZREKI

Narava je najboljši učitelj svobode.
Matoš

Tvoj sem. Zamenjal sem zabave razvratnih dvorov, zablude, čar sijaja in blišč razkošja za blagi mir poljan in šuštene planin.
Puškin

Največja radost in zadovoljstvo življenja je občutek, da si ljudem potreben in drag.
Gorki

Kdor noče razsojati, je budalo, kdor si razsojati ne upa, je suženj.
Drumond

Ko izbruhne vojna, najprej pade resnica.
Pousonby

Bitko dobi tisti, ki se trdno odloči, da jo bo dobil.
Tolstoj

V sadovnjaku

Gibanje zaposlenih v tovarni

od 21. aprila 1979 do 20. maja 1979

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	TOZD — DS	Odkod je prišel
PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA					
1.	Bricman Srečko	30. 3. 1959	KV strugar	strojno gradbeno vzdrževanje	iz JLA
2.	Brkič Srečko	7. 7. 1941	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne organizacije
3.	Cifer Ivan II.	25. 12. 1947	KV natakar	vzmetarna	iz druge delovne organizacije
4.	Divjak Viktor	11. 4. 1959	KV rezkalec	stroji in deli	iz JLA
5.	Dolenc Anton	4. 10. 1962	NK delavec	komerciala	prva zaposlitev
6.	Erjavec Angela	20. 5. 1943	NK delavka	strojno gradbeno vzdrževanje	iz druge delovne organizacije
7.	Ferk Janez	25. 9. 1957	KV str. kovač	energija	iz druge delovne organizacije
8.	Fortin Alojz	1. 6. 1959	KV str. kovač	kovačnica	iz JLA
9.	Fužir Stefan	16. 12. 1959	KV valjavec	valjarna	iz JLA
10.	Glavak Stjepan	5. 11. 1953	KV ključavničar	energija	iz druge delovne organizacije
11.	Harter Jože	7. 2. 1958	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne organizacije
12.	Ivanković Ante	29. 4. 1957	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne organizacije
13.	Ivartnik Frančiška	2. 9. 1949	NS	DS za finance	za določen čas
14.	Jeraj Vinko	19. 6. 1959	NK delavec	Kovinarstvo, Ljubno	iz JLA
15.	Jevšnikar Anton	18. 12. 1951	NK delavec	jeklolivarna	iz druge delovne organizacije
16.	Karničnik Jože	12. 2. 1960	KV žičar	jeklovlek	iz JLA
17.	Konečnik Bojan	18. 1. 1959	KV strojni ključavničar	energija	iz JLA
18.	Kostanjevec Slavko	5. 5. 1958	KV strojni ključavničar	energija	iz JLA
19.	Lukič Slavko	2. 6. 1958	NK delavec	valjarna	iz druge delovne organizacije
20.	Mak Milan	22. 12. 1957	KV strojni ključavničar	stroji in deli	iz JLA
21.	Marchiotti Ivan	27. 6. 1955	absolvent el. fakultete	elektrotehniške storitve	štipendist železarne
22.	Matko Izidor	15. 3. 1957	SŠ str. tehnik	Kovinarstvo, Ljubno	iz JLA
23.	Medić Dragan	5. 6. 1958	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne organizacije
24.	Mozgan Ožbalt	29. 1. 1963	NK delavec	komerciala	prva zaposlitev
25.	Mravljak Anton	4. 1. 1957	NK delavec	priprava proizvodnje	iz druge delovne organizacije
26.	Petavar Marija	7. 11. 1927	KV frizerka	družbeni standard	sezonska zaposlitev
27.	Pirnat Anton	6. 6. 1959	KV valjavec	valjarna	iz JLA
28.	Podbregar Franc	15. 2. 1940	NK delavec	Kovinarstvo, Ljubno	iz druge delovne organizacije
29.	Robnik Stanko	31. 7. 1948	NK delavec	Kovinarstvo, Ljubno	iz druge delovne organizacije
30.	Skutnik Andrej	28. 11. 1955	VŠ dipl. ekon.	komerciala	štipendist železarne
31.	Stanisavič Stevo	7. 2. 1957	NK delavec	strojno gradbeno vzdrževanje	iz druge delovne organizacije
32.	Tasič Milivoj	18. 6. 1958	KV rezkalec	stroji in deli	iz JLA
33.	Tomazin Edvard	11. 3. 1958	NK delavec	jeklolivarna	iz druge delovne organizacije
34.	Turičnik Anton	15. 1. 1959	KV strugar	pnevmatični stroji	iz JLA
35.	Vukajlovič Ostoja	27. 8. 1958	NK delavec	Kovinarstvo, Ljubno	iz JLA
36.	Zabev Ivan	19. 1. 1941	NK delavec	jeklovlek	prva zaposlitev
37.	Živković Milan	5. 6. 1958	NK delavec	jeklolivarna	prva zaposlitev

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	TOZD — DS	Kam je odšel
IZGUBILI LASTNOST DELAVCA					
1.	Brunet Franc	22. 12. 1959	KV ključavničar	Kovinarstvo, Ljubno	v JLA
2.	Betovnik Vinko	14. 1. 1960	KV ključavničar	Kovinarstvo, Ljubno	v JLA
3.	Berložnik Olga	25. 6. 1956	SŠ ekonomski tehnik	Kovinarstvo, Ljubno	dana odpoved
4.	Devedžić Sulejman	19. 2. 1957	KV ključavničar	Kovinarstvo, Ljubno	samovoljna zapustitev dela
5.	Dobrun Zlatko	11. 6. 1958	KV žarilec	industrijski noži	samovoljna zapustitev dela
6.	Duler Milan	16. 8. 1959	KV strojni ključavničar	strojno gradbeno vzdrževanje	v JLA
7.	Gruber Franc	10. 9. 1962	NK delavec	transport	samovoljna zapustitev dela
8.	Jekič Dragomir	2. 4. 1953	KV voznik motornih vozil	priprava proizvodnje	dana odpoved
9.	Jezernik Rajko	10. 10. 1960	KV ključavničar	Kovinarstvo, Ljubno	v JLA
10.	Kališnik Branko	18. 9. 1951	PK talilec	jeklarna	po sklepu delavskega sveta
11.	Merc Jože	20. 2. 1948	NK delavec	pnevmatični stroji	dana odpoved
12.	Mešič Hazim	27. 2. 1957	KV ključavničar	Kovinarstvo, Ljubno	samovoljna zapustitev dela
13.	Obretan Jožef	26. 4. 1960	NK delavec	komerciala	v JLA
14.	Podlesnik Karel	3. 11. 1958	SŠ strojni tehnik	Kovinarstvo, Ljubno	v JLA
15.	Poročnik Dušan	12. 11. 1951	NK delavec	jeklarna	samovoljna zapustitev dela
16.	Potočnik Anton	7. 5. 1931	NK delavec	DS KSZ	invalidska upokojitev
17.	Poznič Bojan	15. 7. 1962	NK delavec	Kovinarstvo, Ljubno	dana odpoved
18.	Selimović Šemso	25. 3. 1952	NK delavec	Kovinarstvo, Ljubno	samovoljna zapustitev dela
19.	Slemenjak Pavlina	28. 12. 1941	NS	DS za finance	invalidska upokojitev
20.	Slemnik Jožef	21. 2. 1943	KV voznik motornih vozil	stroji in deli	dana odpoved
21.	Saberl Stefan	20. 10. 1953	PK žerjavovodja	kovačnica	dana odpoved
22.	Šimunović Jozo	13. 6. 1960	KV ključavničar	energija	v JLA
23.	Škafar Milan	21. 2. 1958	KV valjavec	valjarna	dana odpoved
24.	Štruc Drago	6. 11. 1960	KV strugar	strojno gradbeno vzdrževanje	v JLA
25.	Telcer Marija	7. 2. 1921	NS	DS za finance	starostna upokojitev

IZOBRAZBA - KVALIFIKACIJA

Pridobili lastnost delavca

- 1 — abs. el fak.
- 1 — VŠ dipl. ekonomist
- 1 — SŠ strojni tehnik
- 4 — KV str. ključavničarji
- 2 — KV strugarja
- 2 — KV rezkalca
- 1 — KV žičar
- 1 — KV frizer
- 1 — KV natakar
- 2 — KV valjavec o. p.
- 2 — KV str. kovača o. p.
- 1 — NS
- 18 — NK delavcev

Izgubili lastnost delavca

- 1 — SŠ ekonomski tehnik
- 1 — SŠ strojni tehnik
- 7 — KV ključavničarjev
- 1 — KV strugar
- 1 — KV valjavec
- 2 — KV voznika motornih vozil
- 1 — KV žarilec o. p.
- 1 — PK talilec
- 2 — NS
- 1 — PK žerjavovodja
- 7 — NK delavcev

OBVESTILO BRALCEM

Mariborska tiskarna — oddelek knjigotisk — se postopno seli v nove prostore na drugem koncu mesta. To ne gre enostavno in hitro. Delavci tiskarne se sicer skupaj z našim uredništvom trudijo, da se to ne bi poznalo pri rokih izida Informativnega fužinarja, vendar je vseeno možno, da bomo z naslednjimi številkami za nekaj dni kasnili pri izidu.

Avgusta bo predvidoma spet vse v redu, bralce pa prosimo, da to upoštevajo.

Urednik

ZAHVALA

Vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali lajšati bolečine ob izgubi dragega očeta **Mihaela Kolmana**, se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in darovani vec.

Prav tako lepa hvala jeklarjem, da so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Sin Jaka

